

Rusijoje planuojama įvesti kariuomenę į Baltijos šalis

Maskva, spalio 2 d. (AGEP) — Rusija turės nedelsdama įvesti savo kariuomenę į Latviją, Lietuvą ir Estiją, jei šios šalys bus priimtos į NATO, rašoma Rusijos Ginkluotųjų pajėgų Generalinio štabo parengtame „Pagrindinių naujos Rusijos gynybos doktrinos principų“ dokumente.

Rusijos kariškiai mano, jog Rusija „dabar negali jėga sutrukdyti“ daugeliui Rytų Europos šalių įstoti į NATO, tačiau dėl Baltijos šalių viskas yra kitaip.

„Jei NATO priims Baltijos šalis į savo sudėtį, Rusijos ginkluotosios pajėgos bus nedelsiant įvestos į Estijos, Latvijos ir Lietuvos teritoriją“, rašo laikraštis „Komsomolskaja prav-

da“, perpasakodamas doktrinos nuostatas. „Bet kurį NATO mėginimą tai sutrukdyti Rusija laikys pasaulinės branduolinės katastrofos preliudija“.

Kaip teigia laikraštis, šiam dokumentui „atsargiai pritarė“ Rusijos gynybos ministras Pavel Gračev, tačiau jo kol kas neaprobavo prezidentas Boris Jelcinas.

Dokumente taip pat numatoma Rusijos taktinė branduolinė ginkluotė dislokuoti Baltarusijos teritorijoje ir Karaliaučiaus srityje. „Tai — vienintelis mums prieinamas būdas sustabdyti NATO plėtimąsi“, pareiškė laikraščiu savo pavadės neuroludęs generalinio štabo kari-ninkas.

Lietuvos reakcijos į Rusijos grasinimus

Vilnius, spalio 3 d. (Elta) — Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius abejoja, ar iš Rusijos pasigirdę grasinimai Baltijos valstybėms dėl stojimo į NATO, atitinka oficialią Rusijos poziciją.

„Spaudimams nepasiduosime ir savo nuostatas nekeisime, sakė jis pabrėždamas, kad vyriausybės poziciją ir visiškai atitinka Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus Albino Januškos pareiškimas.

Lietuvos URM sekretorius A. Januška pareiškė, kad Rusijos grasinimai nedelsiant įvesti kariuomenę į Baltijos šalis, jeigu jos bus priimtos į NATO, yra „vienas rimčiausių grasinimų skelbtų Lietuvai po 1991 metų, kuriuo siekiama apriboti Lietuvos suverenitetą savarankiškai spręsti savo valstybės saugumą ir užsienio politikos reikalus“.

Kalbėdamas su BNS žinių agentūros korespondentu, Albinas Januška neatmetė galimybės, kad laikraštis „Komsomolskaja pravda“ paskelbtas Rusijos ginkluotųjų pajėgų generalinio štabo parengtas „Pagrindinių naujos Rusijos gynybos doktrinos principų“ projektas gali būti propagand-

inis triukas, sutampantis su paskelbtu NATO plėtimo tvarkos dokumentu.

Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus nuomone, grasinimai yra daugiau skirti Vakarų Europai ir NATO, nes Rusija negali tikėtis, kad net ir taip atvirai grasinant, Lietuva pakeis savo užsienio politikos ir saugumo orientaciją.

Pasak A. Januškos, tuo siekiama Vakarams įteigti, kad Baltijos valstybės yra „ypatingesni Rusijos interesų sferoje nei likusi vidurio Europa, ir kad tolesni Baltijos suverenūs žingsniai gali sukelti branduolinę katastrofą“.

Viceministras taip pat išreiškė viltį, kad šiuos Rusijos grasinimus atvirai įvertins tiek Rusijos demokratinės jėgos, tiek Lietuvos partneriai Vakaruose.

Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Algirdas Gričius BNS korespondentui sakė, kad „jei tai teisybė, yra peržengtas visos ribos“. Jis pažymėjo nenorį tikėti, kad toks projektas iš tikrųjų egzistuoja, nes vykstant rinkiminei kovai, Rusijoje galimi įvairūs pareiškimai.

Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas Algirdas Gričius mano, kad Lietuvos vyriausybė turėtų oficialiai užklausti Rusijos ar laikraštis „Komsomolskaja pravda“ paskelbtas Rusijos ginkluotųjų pajėgų generalinio štabo parengtas „Pagrindinių naujos Rusijos gynybos doktrinos principų“ dokumentas yra teisinga informacija, ar tik dėl rinkimų kampanijos Rusijoje atsiradęs išsigalvojimas.

Antradienį spaudos konferencijoje Algirdas Gričius taip pat neatmetė galimybės, kad tokiu straipsniu siekiama išbandyti, kokia bus Baltijos valstybių reakcija.

Seimo narys sakė, kad jeigu per savaitę Rusija neatsakytų į Lietuvos vyriausybės paklausimą, „turėsim pareikšti, kad tikrai Rusijos diplomatija, tuo labiau jos įsigalėjimas, peržengė visos struktūros, peržengė visos struktūros, peržengė visos struktūros XX amžiaus pabaigos ribas tarpvalstybiniuose santykiuose“.

Tokiais grasinimais negali būti švaistomasi taip lengvai, pažymėjo A. Gričius.

Bendros Lietuvos JAV įmonės UAB Omnitel Kauno skyriaus darbuotojai rugsėjo mėnesį supažindino verslo žmones ir žurnalistus su naujomis jų teikiamomis pasaulinio kompiuterinio tinklo Internet ir World Wide Web paslaugomis, leidžiančiomis duomenis persiųsti į daugelį pasaulio šalių elektroniniu paštu, ir duodantis vaizdo ir garso ryšio galimybes. Pristatymo metu veikė videotiltas tarp Vilniaus ir Kauno abonentu.

Nuotr. Ramūno Guigos, „Dienoje“

Seimas priėmė Pilietybės įstatymo pakeitimus

Vilnius, spalio 3 d. (AGEP) — Lietuvos Seimas vardiniu balsavimu spalio 3 d. priėmė Lietuvos pilietybės įstatymo pakeitimus ir papildymus. Už šiuos pakeitimus balsavo 88 Seimo nariai, du parlamentarai susilaikė, nė vienas nebalavo prieš, vienas balsavimo lapelis buvo sugadintas.

Pagrindinės 1991 m. priimto įstatymo pataisos padarytos pirmajame straipsnyje. Šias pataisas už užsienio lietuviams derino prezidento Algirdo Brazauskos sudaryta komisija, kuriai vadovavo LDDP frakcijos narys Rimantas Markauskas.

Laikydami, kad jų pilietybė nebuvo nutrukusi, užsienio lietuvių nenorėjo sutikti su buvusiąja įstatymo sąvoka „pilietybės atstatymas“.

Priėmus pataisas, Lietuvos

piliiečiais yra asmenys, kurie iki 1940 m. birželio 15 d. turėjo Lietuvos pilietybę, jų vaikai (jeigu jie nepatrijavo iš Lietuvos) ir jų vaikai, jeigu jie neigijo kitos valstybės pilietybės.

Lietuvos piliiečiais taip pat yra asmenys, kurie tarp 1919 m. sausio 9 d. ir 1940 m. birželio 15 d. nuolat gyveno dabartinėje Lietuvos teritorijoje, taip pat jų vaikai ir vaikaičiai (jeigu jie gyvena Lietuvoje ir nėra kitos valstybės piliiečiai), lietuvių kilmės asmenys, gyvenantys užsienio valstybėse, kurie išvyko iš Lietuvos iki 1918 vasario 16 d. ir neigijo kitos valstybės pilietybės, asmenys iki 1991 m. lapkričio 4 d. igiję Lietuvos pilietybę pagal Pilietybės įstatymą, kiti pagal Pilietybės įstatymą pilietybę igiję asmenys.

Socialdemokratai balsuos už nepasitikėjamą vyriausybę

Vilnius, spalio 3 d. (AGEP) — Lietuvos Socialdemokratų partijos taryba ipareigojo šios partijos frakciją Seime balsuoti už nepasitikėjamą Adolfo Šleževičiaus vyriausybę, jeigu toks svarstymas parlamente vyktų. Socialdemokratų partijos atsakingasis sekretorius Arvydas Akstinavičius spaudos konferencijoje sakė, kad tokį sprendimą partijos taryba priėmė rugsėjo 30 dieną.

Alytaus verslininkai — prieš „Lietuvos kurą“

Vilnius, rugsėjo 23 d. (AGEP) — Alytaus krašto verslininkai kviečia visos Lietuvos gyventojus nepirkti benzino valstybinės įmonės „Lietuvos kuras“ degalinėse. Kaip rašo „Respublika“, verslininkai mano, kad vyriausybė sudaro išskirtines verslo sąlygas šiai įmonei.

Alytaus verslininkai teigia, kad vyriausybės nutarimas nuo spalio 15 d. keisti prekybos naftos produktams taisyklės, pabrangins benzina 10-15 centų, t.y. 8%-11%. Jie mano, kad iš devynių jų mieste veikiančių privačių degalinių liks keturios, penkios, o mažesniuose miesteliuose gali ir nė vienos nelikti.

Kaip žinoma, Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) partija praėjusį trečiadienį nutarė reikalauti vyriausybės atstatydinimo, apkaltinusi ją įmonių žlugdymu, Lietuvos žmonių nusiskurdinimu, praskolinimu, korupcijos palaikymu ir suartėjimu su nusikalstamomis ekonominėmis struktūromis.

Socialdemokratų partijos taryba, nepaisydama to, kad „vyriausybės atstatydinimas gali būti panaudotas kaip reklaminis priešrinkiminis elementas“, yra įsitikinusi, kad Adolfo Šleževičiaus vyriausybė atsakinga už blogėjančią ekonominę ir socialinę Lietuvos padėtį, negali vadovauti Lietuvos vykdomajai valdžiai.

Išplatiname Socialdemokratų partijos tarybos pareiškime pažymima, kad Lietuvą iš krizės gali išvesti tik plati politinių jėgų koalicija, į kurią turėtų įeiti ir nepasitikėjimą reiškiniais Lietuvos konservatoriai.

Arvydas Akstinavičius taip pat pažymėjo, kad socialdemokratai gana skeptiškai vertina galimybes atstatydinti vyriausybę. Jis sakė, kad be LDDP balsų tai padaryti neįmanoma, o strateginiais klausimais LDDP balsuoja vieningai.

Teismas atmetė bandymą nubausti „Lietuvos aidą“

Vilnius, rugsėjo 28 d. (LA) — Keisti dalykai vyksta prezidentūroje nuo to laiko, kai prezidento atstove spaudai paskirta žymi marksizmo dėstytoja Lidija Šabajevaitė, ir teismas atmetė spaudos kontrolės valdybos siekį nubausti „Lietuvos aidą“, neva įžeidusį prezidentą, rašo Vilius Vilimas „Lietuvos aide“.

Teismas nustatė, kad „Lietuvos aidas“, kaip opozicijos laikraštis, turi teisę vertinti prezidento kalbas.

„Tačiau po to „Lietuvos aidas“ nebuvo pakviestas dalyvauti prezidento kelionėse į Rumuniją ir Turkiją, nors ten važiuo ir mažesni tiražai turinčios „Dienos“ ir net regioninių laikraščių žurnalistai.

Rugsėjo 27 d., prezidento patarėjas Justinas Paleckis vardinais kvietimais suvadino pokalbiui irgi visų dienraščių žurnalistus, išskyrus „Lietuvos aidą“. Tame pokalbyje jis pranešė atsakas Seimo nario mandato.

Už elektros energiją Lietuva gaus branduolinį kurą

Vilnius, spalio 2 d. Lietuvos ir Rusijos energetikų (AGEP) — Lietuva eksportuos į Rusiją elektros energiją mainais už branduolinį kurą. Sutartį rugsėjo viduryje pasirašė Lietuvos valstybinė energetikos sistema (LVES) ir Rusijos užsienio prekybos firma „Enerģija“.

Tai pirmoji tokia sutartis, kai už Lietuvos eksportuojamą elektros energiją bus atsiskaitoma branduoliniu kuru. Enerģijos pardavimas bus pradėtas lapkričio mėnesį, kai po remonto pradės veikti abu Ignalinos Atominės elektrinės reaktoriai.

LVES generalinio direktoriaus pavaduotojas Anicetas Mikužis BNS korespondentui sakė, jog sutartis yra naudinga Lietuvai, nes leis apsirūpinti branduoliniu kuru, už kurį nereikės mokėti pinigais; be to, padidės elektros energijos eksportas. Kuo daugiau panaudojami Ignalinos Atominės elektrinės pajėgumai, tuo pigesnė bus elektros energija, sakė jis.

Rusija atstatys dujų tiekimą Bosnijai

Sarajevo, spalio 2 d. (NYT) — Po ilgų derybų su Rusijos ministru pirmininku Viktor Černomyrdin, kad Bosnija sumokėtų Rusijai skolas už šildymą, Rusijos premjeras pirmadienį sutiko, kad Rusija vėl atsuktų dujotiekį Sarajevo miestui, rašo Kit Roane „The New York Times“ laikraštyje.

Bosnijos ministras pirmininkas Haris Silajdžić, kalbėdamas su Reuters korespondentu Maskvoje, kur jis susitikinėjo su Rusijos vyriausybės pareigūnais, pasakė: „Ponas Černomyrdin pasakė, kad Rusijos vyriausybė rytoj parąšys Jungtinių Tautų Sankcijų komisijai, kad Rusija yra pasirošusi atstatyti dujų tiekimą. Tai bus didelis Rusijos valdžios įnašas į paliaubų kūrimą Bosnijoje-Herzegovinoje ir į taikos procesą“.

Visas Sarajevas laukia reguliaraus komunalinių paslaugų atstatymo prieš žiemos sezono pradžią. Bet net ir su pažadu, kad dujų tiekimas bus atstatytas, sostinės gyventojai skeptiškai vertina pažadą. Komunalinių paslaugų tiekimas buvo viena priemonė kaip Bosnijos serbai spaudė miestą apsupties metu. Todėl mažai jo gyventojų tiki, kad jų priešai atsisakys šios priemonės žiemos metu. Dėl elektros tebesiderima.

Latvijos Seime kuriamos koalicijos

Ryga, spalio 3 d. (Itar-Tass, BNS) — Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis pradėjo svarstyti būsimos vyriausybės sudarymo perspektyvas. Daugiausia keblumų kyla dėl to, kad po Latvijoje įvykusių parlamentų rinkimų, nė viena iš devynių partijų neturi Seime persvaros.

Partija „Nacionalinis blokas“ pareiškė, kad yra pasirengęs suformuoti vyriausybę. Dešiniojos partijos spalio 2 d. sudarė koalicinį susitarimą. Jos turi Seime 29 vietas iš 100. Dešiniųjų partijų atstovai svarsto galimybes jungtis su liberalų „Latvijos keliu“ frakcija. Tada bendras mandatų skaičius padidėtų iki 46, tačiau ir šiuo atveju dar nebūtų pasiektas reiki-

Jau praėjusių savaitę turėjo prasidėti dujų tiekimas, ir minimalus elektros tiekimas turėjo prasidėti spalio 2 d., bet tie planai užkliuvo.

Rusai Jungtinių Tautų Sankcijų komiteto nariai beveik visą mėnesį sulaukė dujų tiekimo po to, kai buvo nutarta sankcijas atsaukti. Jungtinių Tautų pareigūnas atsakingas už komunalines paslaugas John Fawcett sakė, kad Rusija reikalavo, kad Bosnija sumokėtų skolą už anksčiau gautas dujas — apie 100 milijonų dolerių, nors daugumą tų dujų tiek Serbija, tiek ir Bosnijos serbai pasiėmė sau.

Elektros jėga pasiekia paskirtas Bosnijos vietas maždaug kas šeštą dieną ir tada tik kelioms valandoms. Neįmanoma atvesti reikiamos elektros laidų, kol tie, kurie eina per ginčijamą teritoriją nebus pataisyti. O tai reikalauja, kad kareiviai nešaudytų į elektrikus. Dėl to dar nesustarta.

Kadangi nėra normalaus elektros tiekimo, atsirado elektrikų kadrai, kurie nelegaliai prijunginėja elektrą prie valdiškų pastatų, verslo įmonių ir užsienio diplomatų rezidencijų. Dažnai būna tiek daug tokių prijungimų, kad išsauna elektros saugikliai.

mas skaičius — 51 balsas Seime, reikalingas jų sudarytai vyriausybei palaikyti.

Liberalų „Latvijos kelias“ partija pasirengusi apsvaistinti pasiūlymą prisijungti prie praėjusiam Seime sudarytos Latvijos Valstiečių Sąjungos, judėjimų „Tėvynei ir laisvei“ bei „Už nacionalinę Latvijos nepriklausomybę“ koalicijos, žurnalistas pranešė Latvijos Kelio frakcijos Seime pirmininko pavaduotojas I. Berzins.

Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) ekspertai pareiškė kritišką pastabą dėl neseniai įvykusių Latvijos Seimo rinkimų. ESBO sekretoriai pranešė tarptautiniai stebėtojai pažymi, kad rinkimuose negalėjo dalyvauti daug Latvijos rusiškai kalbančių gyventojų. Susirūpinimą kelia tas faktas, kad maždaug trečdalis Latvijos gyventojų neturi galimybės dalyvauti politiniame gyvenime.

enerģijos, nors sutarty numatyta 1.8 bilijonai. Baltarusija už Lietuvos elektrą moka po 6.4 centur už 1 kilovatvalandę.

Ignalinos Atominė elektrinė per metus pagamina nuo 7.7 bilijonų (1991 metais) iki 17 bilijonų (1991 m.) kilovatvalandžių elektros energijos. Šiemet planuojama pagaminti 10-12 bilijonų kilovatvalandžių elektros. Vienos kilovatvalandės savikaina yra maždaug 5 centai. Per metus Ignalinos Atominė elektrinė sunaudoja branduolinio kuro maždaug už 70 milijonų dolerių.

KALENDORIUS

Spalio 5 d.: Placidus, Edvinas, Gale, Upinė, Gilda, Karitina.

Spalio 6 d.: Šv. Brunonas (1030-1101 m.); Adalbertas, Fidelija, Budvydas.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

POKALBIS SU LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERU

„Lietuviškųjų melodijų“ radijo valandėlė spalio mėnesį transliuojama nauju laiku. Antradieniais nuo 3 iki 4 val. po pietų ir šeštadienio rytais nuo 8 iki 9 val. iš radijo stoties WPON, AM banga 1460.

Valandėlė rugsėjo 27 dieną, perdavė pasikalbėjimą su Lietuvos Užsienio reikalų ministru Povilu Gyliu, kuris lankėsi Washingtone, po Ministro kalbos pasakytos Jungtinėse Tautose rugsėjo 24 dieną.

Ministras, paklaustas kokius įspūdžius jis parsivežė iš Washingtono, atsakė: „Mano vizitas į Washingtoną, buvo derintas su vizitu Jungtinių Tautų New York. Tai buvo galimybė susitikti su atsakingais administracijos ir kongreso atstovais ir išdėstyti mūsų požiūrį į kontinentinį – transatlantinį saugumą kaip Lietuvai matą tą saugumą, kokie yra nuogastavimai, žvelgiant iš Vilniaus. Aš turiu pasidžiaugti, kad praktiškai visuose šiuose susitikimuose, pajutau supratimą, kad Lietuva nusipelnė to, kad nebūtų palikta kokioje nors pilkoje zonoje, padikta kaip buferinė valstybė, neapginta valstybė. Šitą galimybę mes nebūtinai išnaudojom. Mes galvojame, kad mūsų diplomatinė veikla, nesibaigė. Galvoju, kad po kelių mėnesių gali įvykti nauja kelionė, susidarys nauji situacija, kurioje vėl aiškims tiek politikams, tiek visuomenei savo požiūrį į saugumą, į NATO plėtimą, į mūsų integraciją, į Europos politines, ekonomines ir saugumo struktūras“.

Paklaustas, ar pastebėjo skirtumą tarp Clintono administracijos ir Atstovų rūmų Užsienio komiteto, vadovaujamo Respublikono kong. Benjamin Gilman, požiūrį į Pabaltijo kraštus ir jų saugumą. Ministras Gylis atsakė: „Aš nepajutau kokio nors skirtumo, galbūt skiriasi frazės. Aš mačiau, kad ponas Gilmanas supranta mūsų siekius, mūsų norą tapti NATO nare, ir tai jis gana aiškiai pasakė mums. Aš pakartosi: tiek administracija, tiek ir kongreso atstovai palaikė mūsų sieki tapti transatlantinio saugumo struktūros dalimi“.

Paskutinis žodis priklauso min. Gyliui: „Kokie yra Jūsų pageidavimai lietuvių išveivijai, kuri daugiau negu 50 metų būdavo ir kovoję už Lietuvos nepriklausomybę atstatymą.“

„Visų pirma aš norėčiau padėkoti už tą kovą, kuri buvo ir kurią mes jautėm, nevisada gėdalanči duoti signalą, kad mes jaučiam mūsų tautiečių aktyvų dalyvavimą ir norą atkurti Lietuvos valstybę. Bet dabar yra nauja situacija ir nauji uždaviniai. Aš gal ir klystu, bet pagalvoju, kad išveivijos atstovams kartais atrodo, kad jie ir nereikalingi naujoje situacijoje. Aš noriu pasakyti, kad tai yra netiesa. Kad atsiranda naujos bendradarbiavimo galimybės. Visų pirma tai yra mūsų bendras siekis išlaikyti lietuvių pasaulyje. Ir šiame tikslė mes turime kartu tarnauti. Lietuvių išlaikyti ne tik Lietuvoje, bet Amerikoje, Australijoje, Pietų Amerikoje ir kitose valstybėse. Toliau, aš manau, kad labai gerai būtų, jeigu tam tikrais atvejais Lietuva nori realizuoti kokį nors tikslą tarptautinėje arenoje, kad mes jaustumė tose valstybėse gyvenančių lietuvių paramą. Aš turiu pasakyti, kad susitikimuose

su Lietuvių Bendruomenės atstovais, vadovais – mes iš esmės sutarėm bendradarbiauti. Pavyzdžiui stojimo į NATO klausimu. Mums reikia Amerikos rinkėjų paramos. Kad jie pasakytų savo žodį, renkams atstovams Kongrese. Ir taip mes galėtume siekti savo bendrų tikslų. Lietuvos valdžia savo kanalais, lietuvių išveivija – savais kanalais. Aš manau, kad dar neišsemtos galimybės pritraukiant žmones, turinčius retas definitines profesijas darbam, kurie taip aktualūs šiuo metu, kaip bankininkystė, finansai, tarptautinė ekonomija ir panašiai. Mes šiandien turime rėmės ambasadoje dėl galimo Amerikos lietuvių jaunimo pritraukimo, kokį mechanizmą įvesti, kad žmonės galėtų pasiūlyti savo sugebėjimus, o mes savo ruožtu pažūrėti, kur tie sugebėjimai galėtų būti geriausiai pritaikyti Lietuvoje arba Amerikoje padedant mūsų diplomatinei atstovybei“.

„PILĖNUOSE“ BAIGIAMA VASARA

„Švyturio“ jūros šaulių kuopos „Pilėnų“ stovyklos vasaros sezono uždarymas vyks sekmdienį, spalio 15 dieną. Vartai bus anksčiau atidaryti. Svečiai bus vaišinami gėrimais ir maistu. Bus proga pabendrauti ir pasidžiaugti spalvota rudens gamta. Visi, ypač Manchesterio ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami sekmdienį dalyvauti stovyklos uždaryme.

„AMERIKOS LIETUVIŲ BALSŲ“ SUKAKTUŲ VNIS POKYLIS

Detroito „Amerikos lietuvių balso“ radijo klubo valdyba: pirmininkas inž. Linas Orentas, vicepirm. ir redaktorius Kazys Gogelis, vicepirm. Leonard Balkus, direktoriai – Vida Orentienė, nariai: Danutė Janikienė, Ona Šadeikienė, Danutė Petronienė, Danutė Petrusėvičiūtė, Manvydas Šepetys, Eugenija Bulotienė, Regina Janukaitienė ir Frank Povilaitis š.m. spalio 7 d. Dievo Apvaizdos Kultūros centre rengia Aukštinį balių, pažymėti 50 metų lietuviškos radijo laidos Detroito, transliuojamos sekmdienį rytais (8:15 iki 9 val.) iš radijo stoties WCAR, AM banga 1090. Renginio pradžia 7 v.v. Meninė programa 8 v.v. atliks Hamiltono „Gyvataras“, vadovaujant Elytei Tarvydienei. Vakarienė 9 v.v. Po vakarienės – šokiai, grojant Rimo Kaspučio orkestrui. Visuomenė kviečiama dalyvauti baliuje ir savo dalyvavimu pagerbti radijo valandėlės bendradarbius, ypač ilgametį valandėlės redaktorių Kazį Gogelį. Smulkesnės informacijos teikia Linas ir Vida Orentai, tel. 810-380-4604.

ATSISVEIKINOM SU KUN. DAN TRAPP

Laikiniai Dievo Apvaizdos parapijos administratoriaus pareigas vykdęs kun. Dan Trapp sekmdienį, spalio 1 d., aukojė savo atsisveikinimo su parapija šv. Mišias. Mišių metu giedojo Pranas Zaranka ir Edvardas Skiotys. Po Mišių Kultūros centre suruoštos išleistuvės dalyvavo arti trys šimtai asmenų. Išleistuvės vadovavo šios parapijos tarybos pirm. Jonas Urbonas. Reiškiant parapijiečių dėkingumą, kun. Dan Trapp buvo įteikta atminimo dovana – lietuviškas kryžius ir parapijos Tarybos dovana – lietuviškais motyvais austa stula.

University of Washington, Seattle, WA, Baltistikos studijų 1994 m. vasaros instituto lietuvių kalbos kurso lankytojų būrelis. Priekyje: Juozukas Pallen, (Moscow, ID) ir Frank Harton (Santa Barbara, CA); antroje eil.: John ir Robert Lorinskai (tėvas ir sūnus iš Murfreesboro, IL).

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

LIETUVOS VYČIŲ VIDURIO CENTRO RAJONO SUVAŽIAVIMAS IR MALDOS KELIONĖ

Lietuvos Vyčių 86 kuopa, veikianti Dubois, Pensylvanija, š.m. rugsėjo 29, 30 ir spalio 1 d. globojo L. V. Vidurio centro rajono suvažiavimą ir maldos kelionę. Suvažiavime dalyvavo 62 vyčiai, atstovavę 7 kuopoms iš Michigan, Ohio ir Pensylvanijos valstijų. Susipažinimo vakaras vyko penktadienį, rugsėjo 29 d. Best Western viešbučio konferencijos centre. Priėmė dalyvavo gražus būrelis svečių ir vietinių vyčių. Visi linkimosi ir atnaujino senas pažintis.

Šeštadienį, rugsėjo 30 d. rytą, šilta rudeni saulutė lydėjo L. Vyčius į Šv. Juozapo lietuvių kapinę kur kun. James Kenneley pravedė maldos kelionę. Visi susibūrė prie Šventos Šeimos grotos, kur kun. Kenneley apibūdino šio lietuviškų kapinių istoriją, Šventos Šeimos statulą ir rožinio paslapčio, išdrožtas iš medžio ir naujai įrengtą rožinio kelią. Sukalbėjo trejus rožinius, vykyome prie kapinių centro, kur ėjome kryžiaus keliais. Kiekviena stotis išdrožta iš medžio. Užbaigę maldas, grįžome į viešbutį kur vyko posėdis.

Vidurio Centro rajono pirmininkė Lillian Petravičius sukalbėjo maldą ir vadovavo susirinkimui. 86 k-pos pirmininkė Lee Moore sveikino visus atvykusius ir linkėjo geros viešnagės Pensylvanijoje. Vyko valdybos narių ir kuopų pranešimai bei ateities veiklos planų svarstymai. Dvasios vadas kun. Gediminas Kijauskas negalėjo dalyvauti, bet savo sveikinimus ir linkėjimus perdavė per 25-tos k-pos pirmininką Richard Marks. Atstovai pranešė apie š.m. rugpjūčio 10-13 d. Novi, Michigan, vykusį 82-ąjį metinį seimą. Buvo nutarta, kad 1996 m. pavasario seimas/kėgliavimo turnyras gegužės 17-19 d. vyks Clevelande; jį lobos L.V. 25 k-pa. Rudenio maldos kelionės globėjai ir vietovė dar nenustatyta; bus pranešta artimiausiu laiku.

„Pagalba Lietuvai“ valdybos

NAUJAS KLEBONAS DIEVO APVAIZDOS PARAPIJOJE

Naujasis Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Valdas Valdemaras atvykęs š.m. spalio 2 d., buvo sutiktas parapijos tarybos ir grupės parapijiečių. Pirmosios šioje parapijoje šv. Mišias kun. Valdemaras aukojė spalio 2 d., 9 val. ryto. Nuo dabar kasdieninės šv. Mišios šioje bažnyčioje bus aukojamos 8 val. ryto.

degtos žvakutės, sukalbėtos maldos. Vyko specialių Vidurio centro rajono medalių įteikimas. Apdovanotieji – Albina Wallis, Cleveland, 25 k-pa; Joe ir Eleanor Mantz, Dayton, 96 k-pa. Su vėliavomis dalyvavo šv. Mišiose, kurias atnašavo kun. klebonas James Kenneley už visus gyvus ir mirusius vyčius. Jis sveikino visus susirinkusius maldininkus, suteikė popiežiaus palaiminimą ir atlaidus.

Į ketvirtąjį Vyčių laipsnį buvo pakelta Marion Gray, Clevelando 25 k-pa; į trečiąjį laipsnį buvo pakelti: Twilla Allen, Lee Moore ir Benedict Radzack visi iš Dubois, 86 k-pos.

Po šv. Mišių važiuojo į lietuvių klubą pietums. Maldą sukalbėjo kun. James Kenneley. Vidurio centro rajono pirmininkė Lillian Petravičius padėkojo Lee Moore ir visai 86-ai k-pai už gražiai suorganizuotą maldos kelionę ir visą savaitę. Lee Moore padėkojo visiems už atsilankymą ir dalyvavimą, linkėjo saugios kelionės namo, ir kartu su savo vyru Paul Moore, visiems maldininkams dovanavo po rožinį atsiminimui šio gražaus savaitgalio.

Maldos kelionės savaitgalį baigiant, sugiedota Lietuvos ir L. Vyčių himnai.

VERTINAMI „PAGALBA LIETUVAI“ DARBAI IR ŠALPA

Lietuvoje Vyčių organizacijos padalinys „Pagalba Lietuvai“ vėl sulaukė padėkos laišku iš Lietuvos.

Juozas Galdikas, M.D., Ph.D., iš Vilniaus miesto savivaldybės Sveikatos apsaugos, Sanitarijos ir Higienos skyriaus rašo: „Norime asmeniškai padėkoti Jums už šią rimtą pagalbą Lietuvos medikams. Dėkojame Jūsų organizacijos atstovams Antanui Balsiui ir Pauliui Bindokui, pervežusiems 25 kartonines dėzes“.

Dr. Evalda Danytė, iš Kauno Akademinės klinikos Diabeto centro rašo: „Diabeto ligonių vardu esame dėkingi už Jūsų paramą antidiabetic vaistų siuntą per „Carito“ organizaciją. Tabletės bus dalinamos įvairiuose Lietuvos rajonuose su Lietuvos Diabeto sąjungos pagalba“.

Dr. A. Mažeikienė, Šakių rajono centrinės ligoninės vyr. gydytoja pareiškė: „Nuoširdžiai dėkojame už labdaros siuntą, kurią gavome ir atsiėmėme iš Marijampolės Caritas sandėlių. Siunta gauta tvarkinga. Esame sužadinti Jūsų organizacijos rūpesčių ir nuolatine parama Šakių rajono centrinei ligoninei. Linkime geros kloties ir visokeriopos sėkmės darbe“.

Juozas Jakutis, docentas, medicinos mokslų daktaras, Alytaus rajono S. Kudirkos centrinės ligoninės vyr. gydytojas rašo: „Alytaus rajono medi-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuničiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant Lietuva (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausioji redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūria. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

cinis darbuotojai ir ligoniai yra sužadinti amerikiečių dėmesiu mūsų žmonėmis. Per Vilkaviškio vyskupijos Marijampolės „Carito“ organizaciją, gavome dvi siuntas mums trūkstamų medikamentų, chirurginių prištinių, priemonių anestetizacijai ir t.t. Ši pagalba labai reikalinga ligoniams šiuo sunkiu laikotarpiu“.

E. Baltakis, Joniškio rajono centrinės ligoninės vyr. gydytojas pareiškė: „Nuoširdžiai dėkoju Jums už rūpestį padedant Joniškio centrinei ligoninei šiuo labai mums sunkiu laiku apsirūpinti medikamentais, medicininėmis priemonėmis ir knygomis. Mūsų gydytojai, ligoniai Jums siunčia kuo geriausius linkėjimus ir di-

džiausią padėką, suprasdami, kad Jūs aukojate dėl visų mūsų Jūsų energiją ir sumanumą. Norime pranešti, kad visos 44 numos siuntos dėžės gautos tvarkingos, medikamentai labai geros kokybės ir gerų terminų. Visi kiti reikmenys labai praver ligoninės kasdieniame darbe“.

Kęstutis Stankaras, Kauno Krikščioniškųjų gimdymo namų vyr. gydytojas rašo: „Norėtume jums padėkoti už Jūsų idėtas jėgas persiunčiant Lietuvon labdarą. Neseniai iš „Caritas“ diagnostikos centro gavome 5 dėžes su moteriškais hormonais. Nuoširdžiai dėkojame pacientų vardu“.

Regina Juškaitė

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl su Northwest-unio diplomu, lietuviams sulvarkys dantis už priemamą kainą. Pacientai priimami, absoliučiai punktuariai. Susitarimui (kalbet angliskai) tel. 708-422-8260

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmą 3 v. p. v. antrą 12:30-3 v. p. p. trečią 4 v. p. v. ketvirtą 12:30-3 v. p. p. penktą ir šeštą 9 v. r. 12 v. p. p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6659 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St. Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave. Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. J. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 6 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p. p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2809
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-8622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v. p. p. ir ketv. 2-5 v. p. p. Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIORGA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Sulte 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

„Draugo“ pokylyje rugsėjo 24 d. Martinique salėje (iš kairės): adv. Algimantas Keželis, JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė, Lietuvos fondo Tarybos pirm. Marija Remienė ir dr. Leonardas Šimutis.

RYŽTASI REMTI KANDIDATUS

Ar visada žodis tampa kūnu? Būtų negerai, jei taip įvyktų. Juk yra daug blogai manančių žodžių ir jie neturėtų išgyventi. Bet kam tada kalbėti, tartis, svarstyti, ginčytis, kartais gal net susibarti, jei kalbų vieta vėliau užpildo tylą?

Gegužės mėnesį (12-13 d.) Čikagoje savo konferencijoje kalbėjosi Lietuvos fronto bičiuliai (LFB), viena įtakingų lietuvių išeivijos sambėgų. Ju pastangomis gimė Lietuvos Bendruomenė, Lietuvos fondas, jų iniciatyva vystėsi aktyvus lietuvių visuomenės gyvenimas ne vienoje pasaulio šalyje, ne viename telkiny. Šis sambūris išgelbėjo sveiką lietuvių galvoseną išeivijoje, nepasidavė komunistų vilionėms, nesiderėjo su KGB ir panašiomis tarnybomis, už mažiųjų trupinėlių joms nepasidavė. Sambūris pats susirado sau principus — šviesi Lietuva tiesos šviesoje — ir jais iki šiol gyvena nenusivylęs.

Savo pagrindines mintis LFB suvedė į nutarimus. Kai kurie šių nutarimų yra gan svarbūs. Pavyzdžiui, drąsiai ir aiškiai yra sakoma, kad „...daugiau negu 50 metų vykdęs savo prisiimtą rezistencinę misiją, ją dabar keičia į politinę veiklą ir ieško būdų tai veiklai tęsti Lietuvoje“.

LFB sąjūdžio misija paskutiniiais keliais dešimtmečiais daugiausia telkėsi ties rezistencijos temomis literatūros kaupimu, saugojimu ir leidimu. LFB sąjūdis slapta pokalbių su KGB, ypač šios institucijos, naikinančios lietuvių tautą, globojama „Tėviškės“ draugija, nevedė. Juk profesionalus nusikaltėlis nuolaidų nedaro. Tokių nuolaidų neišsiderėjo visi pataikūnai, net ir savo tėvų įspėjimus paneigę. Dabar, kai Lietuvos okupacija baigėsi, kai jau nėra su kuo pardsidavėliškai derėtis, kol kas (kol kas!) rezistencija nereikalinga, o Lietuvos ar-

VYTAUTAS VOLERTAS

chvyvai gali prabilti daug aiškiau už užsienyje išbirusius dokumentus. Taigi žiūrime jau į politinę veiklą. Ar žiūrime, jau kas nors pastebėta?

„1996 metų Lietuvos Seimo rinkimuose Lietuvių fronto bičiuliai (LFB) ryžtasi remti tvirtą demokratinį principą, krikščioniškos moralės kandidatus, nesusitepusius savo politine praeitimi arba jos atsisakiusius“.

Ryžtas yra: rinkimuose remti ne kokią partiją, bet atskirus kandidatus, kurie yra demokratiškai nusiteikę, ne tik todėl, kad rinkimų keliu galėtų į valdžią patekti, kaip darė buvę komunistai, bet kad jie demokratiškai, bet kad jie demokratiškai, be to, turi būti nedalyvavę lietuvių genocide („nesusitepę politine praeitimi“), komunizmo vykdytame. Ir — krikščioniškos moralės! Krikščioniškoji moralė? Taip nutarimuose sakoma. Politikoje šitai reiškia: nemeluoti, nežadėti neįvykdymo, nevogti, neišnaudoti politinės padėties, neapsukdinėti, įstatymus aplenkidinėjant.

Krikščioniškoji moralė... Politikoje neįmanomas dalykas? Ar galima nemeluoti? Visi politikai meluoja, visi rojų žada, bet vargą dalina. O kaip nevogti, kai nėra kas tave nubaustų? Kaip neišnaudoti politinės padėties, kai pro pirštus milijonai slysta? Kaip neapsukdinėti, kai gali šypotis ir nebaustas įstatymus aplenkidinėti? Kas sukčiavimą supranta, tasai supras. Bet dauguma jo nepastebės. Taip lengvai pralenkdama pro neišmanančią daugumą. O kas lemia politiką? Dauguma, gerbiemieji.

Dauguma, gerbiemieji. Ji atvedė valdžion buvusius komunistus. Ji atidavė į jų rankas ministerijas su visais pinigėliais. Ji buvusius liaudies vaikus padarė milijonieriais,

juos iš liaudies įstūmė piktan kapitalistų luoman, kurio taip nekentė. Ji Šležeivičių, komunistų laikais tik rublelius uždirbusi, neturėjusi teisės verstis privačia prekyba ar pramone, prievarta per dvejus ar trejus trumputėlius metelius tuortuoliu pavėrtė prieš jo paties valią. Kokia žiauri daugumos valia! Tokia demokratinės daugumos valia, kurion pateko liaudies vaikai, po raudonas balas noriai braide vargdieniai...

Kalbame apie 1996 m. rinkimus į Lietuvos Seimą. Bet jau 1997 m. vyks prezidento rinkimai. Jau dabar ruošiamasi abiem. O išeivijoje ruošiamasi taip, kad LDDP nelaimėtų Seime, nelaimėtų prezidentūroje. Žiaurūs užmojai, bet juk čia politika, kurią taip gerai suprato ir supranta komunistai, buvę ir savo darbas iki šiol esą. Miško žvėris bandys sodyboje isikurti? Ne. Jis žiūrės į mišką. Tai j kur žiūri Lenino, Stalino, Sniečkaus, Korsako, Venclovos, Žiugždos auklėtiniai? I demokratiją? Jų demokratija jau patirta, jų demokratijoje pirštai taip linksta į vidų, kad vargdieniui žmogui net ir menkas trupinėlis nuo raudonų milijonierių nenukrinta.

Ar galima buvusius liaudies vaikus, šiandieninius milijonierius, truputį šalin pastumti? Gal ne, gal labai sunku. Tačiau ne tai svarbu. Siekiama Lietuvos valstybės administravime turėti demokratinę ir krikščionišką nusiteikimą žmones, kurie nemeluotų, tarybine padėtimi naudodamiesi, kitus ir valstybę skriausdami, užmaskuoti neturtėtu ir nevagiavimais. Buvę ir esą geri liaudies vaikai yra brangus tautos turtas. O savanaudiški veidmainiai, liaudiški ir neliaudiški, — nelaimė. Kentėje nuo svetimų, savais neapsidžiaugę, šviesesnio gyvenimo neatsižadę, lietuvių ir visi piliečiai tiki, kad artėja rinkimai atneš gražesnę ryt-

1944 m. liepos 17 d. Važiuojame per gražiąją Žemaitiją Tauragės link. Tauragė pasiekėme prieš pietus, pietavome ir laukėme, kuomet mus ves į pirtį. O karšta ir be pirties. Vagone labai tvanku, dar ir saulė kiauurai kaitina. Sėdžiu ešalono pavėsyje ir rašau savo užrašus. Negaliu pamiršti to žiaurios vaizdo, kokį čia mačiau. Viena mūsų vagono rusė atsisėdo ant gretimo ešalono vagono laiptelių. Ten buvo pavėsis, tai vargšė moterėlė pasislėpė nuo saulės spindulių. Ešalonas buvo karinis, kuriame buvo vežami arkliai. Ateina vokiečiai karininkas ir sako kažką tai moterėlei. Ši, nesu-prasdama, ką jis jai sako, sėdi ir klausosi. Priėjęs vokiečiai stvėrė ją už plaukų ir, žvėriškai rėkdamas, nutraukė žemėn. Tai mane taip stipriai paveikė, jog bijau, kad man netektų prie tokio tipo dirbti, nuvažiuavus Vokietijon. Argi jie visi tokie? Apsaugok, Viešpatie. Moteris verkia, stovėdama prie mūsų vagono, o jis nuėjo, koliodamas karius, kurie prižiūrėjo arklus. Nespejuo pamiršti to vaizdo, priėjau prie durų pakalbinti Veroniką, kuri remontavo savo klumpes. Staiga tas karininkas ties mūsų durimis kažką šaukia. Nesu-prasdama, ko jis nori, pasitraukiau į vagono galą. Staiga jis įšoka į vagoną ir ima mušti, daužyti bei spardyti mūsų vyrus. Pasirodė, jog jam buvo reikalinga pagalba arklų vagonė durimis užstumti. Jie buvo išvaryti ir duris užstūmė. Galėjo jis taip žmoniškai pasakyti, juk reikia pagalvoti, kad ne visi jo kalbą supranta, o ypač, kai pykčio iškreipta burna rėkia.

Parašiau laišką į namus, norėdama Tauragėje

PRAGIEDRULIAI KULTŪROS TARYBOS VEIKLOJE

JURGIS JANUŠAITIS

Užsieniuose gyvenantys lietuvių sudaro didelę tautos gyvenimo dalį. Visais laikais lietuviams, netekę savo tėvynės dėl įvairių priežasčių, ar pasitraukę nuo siaubo bolševikų okupacijos, nešančios tremtį ir mirtį, išsikūrę svečiuose šalyse, pirmiausia rūpinosi duonos kąsniu ir, tautinį gyvastingumą išlaikanti, šakota veikla.

Pirmųjų išeivių dėka JAV įsteigta keliasdešimt lietuviškų parapijų, pastatyta nuostabi bažnyčia, pradėjo veikti įvairios organizacijos, apimančios kultūrinę, visuomeninę ir politinę veiklą.

Kiek buvo pasišventusių, savo gyvenimą, poilsį, net lešas paaukojusių, kad išliktume savajai tautai gyvi, jautrūs, kad svetimoje šalyje jaustumės kiek arčiau vieni kitų, kad gyvenimas būtų šviesesnis.

Po Antrojo pasaulinio karo naujoi atvykusiųjų į JAV karta irgi stipriai organizavosi, steigė ansamblius, teatrus, lietuvištas mokyklas, spaudą, radiją, neapleido net ir politinės veiklos, prie kurios vairo stovėjo ALTA, VLIKas, Lietuvių Bendruomenė.

Bet plačioje, šakotoje veikloje pirmiausia rūpėsi laikyti kultūrinės veiklos organizavimas, jos vertybių ugdymas ir lietuviškos išlaikymas ateinančiose kartose, per savas mokyklas ir kultūrinės veiklos organizacijas.

Istorija su pagarba ir dėkingumu minės užsienio lietuvių veiklą ir tą didį indelį, iš kurio vystėsi mūsų didžiosios pastangos išsilaikyti savos tautos sudėtyje.

O dabar grįžkime prie šios dienos. JAV LB Krašto valdybos sudėtyje, veikia kelios, specialioms tikslams sudarytos tarybos. Neabejotinai labai svarbi yra ir Kultūros taryba. Ji jau egzistuoja beveik dešimtmečius, rūpinosi lietuvių kultūrinės veiklos ugdymu, išlaikymu, rėmimu.

Kultūros tarybai šios kadencijos metu vadovauja darbuoti pirmininkė Alė Keželinė, ir valdybą susikūrusi daug garbingų veikėjų įvairiomis sritimis dienos viltį. O be vilties gyveniti, kaip šiandien viskas klostosi, yra sunkus psichologinis Sibiras.

Asmens laimė kyla iš asmens gerumo. O tautos — iš piliečių dorinės sveikatos. Kol turime savais neapsidžiaugę, lietuvių ir visi piliečiai tiki, kad artėja rinkimai atneš gražesnę ryt-

net konsultantų būrį.

Artėjant naujam veiklos sezonui, Kultūros taryba atgaivino vieną iš gražiųjų renginių — premijų šventę. Šią šventę gerai prisimename. Jas ruošė buvę Kultūros tarybos pirminkės ir pirmininkai. Šventė turėjo — pagerbti mūsų įvairių sričių kultūrininkus, apdovanotus premijomis. Anksčiau buvo premijuojami: žurnalistas, muzika, dailė, teatras ir radijas. Specialios komisijos prieš šventę atrinkdavo kandidatus, įvertindavo jų veiklą, pripažindavo nuopelnus ir paskirdavo premijas, o jos būdavo įteikiamos premijų šventėje, ruoštoje įvairiuose telkiniuose su gera menine programa.

Tokios šventės berods jau vyko 25-rių metų laikotarpiu ir premijomis puošė daug minėtų sričių darbuotojų.

Pajudinant kultūrinės veiklos vandenį, dabartinė Kultūros taryba nutarė atgaivinti premijų šventę. Ir štai, šių metų lapkričio 5 d., 3 val. p.p. Čikagos Jaunimo centre jau turėsime gražią premijų įteikimo šventę.

Pirmininkė Alė Keželinė jau pakvietė keletą asmenų ir paprašė sudaryti vertinimo komisijas: žurnalistikos, dailės ir muzikos premijoms skirti. Žurnalistų premijos komisijai vadovauja Bronius Juodelis, nariai — Antanas Juodvalkis ir Juozas Žygas. Visi trys yra autoritetingi žmonės, ilgamečiai Lietuvių žurnalistų sąjungos nariai, o Antanas Juodvalkis ir Juozas Žygas — laureatai.

Dailės komisijai vadovauja žymusis foto menininkas Algimantas Kežys, o muzikos — Petras Aglinskis. Premijas komisijos paskirs iki spalio 15 d., o jos bus įteiktos, kaip minėta, lapkričio 5 d. Jaunimo centre.

Be abejo, premijų šventėje turėsime progos pasigėrėti ne tik laimėtojų darbais, bet ir gera programa. Manytina, kad mūsų visuomenė ir šiam ypatingam renginiui parodys deramą dėmesį, dalyvavimu pagerbėsime žmones, kurie visą savo gyvenimą ir darbus skyrė kultūrinėms vertybių ugdymui išlaikymui.

Tenka su dėkingumu paminėti, kad premijoms lešas skiria mūsų didysis Lietuvių fondas. Premijos tūkstančio dolerių.

Tik šį kartą nebeatomate teatro ir radijo atstovų, o gal jų nebėra? Tačiau žurnalistikos ir kitose srityse jų turime pakankamai. Kultūros taryba gal atkreips dėmesį į mūsų jaunuosius talentus, kurių, atrodo, turime, tik nesugebėjome jų išvesti į platesnius visuomeni-

Kaltinamieji ir išteisintieji

Danutė Bindokienė

Per devynis mėnesius motinos išsiose užauga kūdikis ir gimsta naujas žmogus; per devynis mėnesius galima atlikti daug darbų žmonijos labui, galima pasėti ir daug blogio Žemėje. Tik Amerikoje iš vieno asmens bylos galima per devynis mėnesius „išmėlyti“ kalnus dolerių, pasigarsinimui, mylių mylias eilučių spaudoje ir maris žodžių žiniasklaidoje. Tik Amerikoje iš teismų sistemos, sukurtos apsaugoti ne nusikaltėli, o nusikaltimo aukos teises, per devynis mėnesius galima padaryti farsą, dar kartą aki-vaizdžiai pademonstravusį visam pasauliui „amerikiečių kvailumą“.

Kaip šiandien kas gali remtis teisės saugos patikimumu — ar teisingumu — po išgarsintosios O. J. Simpson bylos, prasidėjusios prieš devynis mėnesius Los Angeles mieste? Daugelis sakys: „Tiktai Kalifornijoje tokia komedija įmanoma...“

Pagal, tarsi Hollywoodo surežisuota, eiga, ši dirbtiniu būdu iki begalybės ištesta byla lig paskutinės minutės stengiasi „palaikyti“ įtampą ir publikos dėmesį (dabar telieka tikėtis greitai pasirodancios versijos kinų ekranuose ir dar gausesnės „atsiminimų“ knygų serijos). Jau iš prisiėkusių teismo nepaprastai greito nuosprendžio praėjusį pirmadienį buvo galima susidaryti vaizdą, kad ir bylos atomazga — kaip ir visa eiga — bus „kitokia“.

Nujautimas neapvykė. Kai antradienį (spalio 3 d.) nuskambėjo dvylikos prisiėkusių nuosprendis: „nekalta!“, turbūt tik visiškai naivuolis buvo tikėjęs kitos išvados. Vadinasi, O. J. Simpson, išsėdėjęs kaltinamųjų suole tiek laiko, kiek jo motinai užtruko sulaukti jo gimimo, iš teismo salės išėjo visiškai laisvas ir švartutėlis, kaip sniegas kalnų viršūnėje.

Būtų tikrai nežmoniška nekaltam prisegti žiaurios žmogžudžio epiteta ir uždaryti į kalėjimą. Jeigu dvylika prisiėkusių, išklausių tiek liudijimų, matė tiek įrodomosios medžiagos, girdėję prokurorų ir gynėjų argumentus, galėjo pasiekti tokį greitą sprendimą, vadinasi jokios abejonės jų mintyse ir sąžinėse nebuvo. Tačiau nereikia pamiršti, kad teismo eiga kone metus vyko viešai, kasdien labai smulkmeniškai buvo parodoma ir „analizuojama“, ne tik amerikiečių, bet visur kitur, kur

nus pasirodymus. O reikėtų. Tad ir linkėtina, kad šviesūs pragiedruliai Kultūros tarybos veikloje spindėtų vis didesne šviesa.

spausdinami laikraščiai ir matomos TV programos. Žmonės nėra akli, kurti ir neišmanėliai. Jie taip pat susidarė savo nuomonę.

Dalis tos nuomonės nelabai palankiai vertina nei teisėją Ito, nei Amerikos teismus, nes kažkur bylos eigoje į kaltinamųjų suolą buvo pasodintas ne įtariamasis dviguba žmogžudyste, o policininkas, išdrįšęs paleisti neatsargų, rasizmu dvelkiantį, epitetą. Ant to vieno žodžio staiga pradėtas statyti „kortų namelis“, ilgainiui išaugęs tokiu aukštu dangoražiu, kad per jį nebuvo galima žiūrėti tiesos.

Pasinaudodami proga, kai kurie skubėjo prisiminti Los Angeles policijos brutalumą prieš kitą judosios rasės vyrą ir ilgainiui iš to įvykio išiebusias nuostolingas riaušes. Nesakome, kad tai turėjo įtakos šios bylos atomazgai, bet ji palaiko daugiau klausimų, negu davė atsakymų. Taigi, kas nužudė buvusią O. J. žmoną ir jos draugą? Ilgas laiko tarpas nuslindo nuo to kruvino įvykio, todėl žmogžudžio ir pėdos atšalo. Kas ieškos nusikaltėlio, o gal tai pasiliks tik dar vienas „neišaiškintas“ nusikaltimas? Kas vėl patikės Los Angeles policijos protokolais, duomenimis? O kaip su nužudytųjų ir apkaltintųjų artimaisiais? Kas ištrins iš jų atminties paskutinių devynių mėnesių baisųjį sapną?

Nepaisant dešimtmečių matuojamo nuotolio nuo eisenu, riaušių ir demonstracijų Selmose, Little Rock, Čikagoje, tikros lygybės tarp rasų Amerikoje dar nematyti. Deja, tą nelygybę dar labiau skatina ir palaiko Afrikos kilmės amerikiečiai, nuolat kiekvieną kritiškesnį žodį apšaukdamie „rasinės neapykantos“ apraiška. Žinia-sklaida, darbdaviai, bendradarbiai, o ypač vyriausybė, taip to „rasizmo“ bijo, kad praleidžia pro pirštus aiškius nusižen-gimus. Dar toli, iki šiame krašte bus vertinami (ir nusikaltėliai teisiami) pagal nuopelnus ar kaltes, o ne pagal odos spalvą.

Šiip ar taip, reikia su palengvėjimu atsidusti, kad įkryjusios scenos iš Los Angeles teismo salės pagaliva užsibaigs ir galėsime O. J. Simpson bylą padėti į apdulktus užmaršties lentenas. Tikėkime, kad išliks tik neįsilydantis pavyzdys, kaip nereikia vesti bylos, nepaisant, kiek „garsus“ asmuo sėdi kaltinamųjų suole.

• 1952 m. spalio 3 d. Didžioji Britanija susprogdino pirmąją savo atominę bombą netoli Australijos krantų.

PRISIMINIMAI

AGOTA VIŠČIŪTĖ-ŠUOPIENĖ

12

Sėduva. Vėl stovime, praleisdami karinius traukinius. Šiandien sekmdienis. Išlipus iš vagono, nuėjau už pabėgusių krūvos ir meldžius iš maldaknygės, nes buvo sumos metas. Taip nuodirdžiai ir susikaupus prašiau Dievo palaiminimo man kelionėje ir pasilikusiems tėvynėje, kad neišgirdau signalo, tik pamačiau traukinį bejudant. Išsigandau, bet dar spėjau. Čia pagelbėjo, ištiesdamas ranką, vienas mūsų vagono vyrų. Pirmą kartą teko lipti į einantį traukinį.

Radvilaiškis. Atsisveikino mūsų bendrakeleivis geležinkelietis. Su likusiais susipažistame arčiau. Jau žinau savo bendrakeleivių trumpas biografijas. Jadvyga Kloviškienė su dukrele nori patekti į Drezdeną pas savo vyrą, kuris ten jau treti metai dirba. Dominykas Blažys, buvęs nepriklausomybės kovų savanoris, dirbęs geležinkelietiu Panevėžyje. Timfavičius vyresnysis dirbo geležinkelky, jaunesnysis studentas, jis vežasi ir akordeoną. Mekas Jonas dirbęs „Biržų žinių“ redakci-joj.

Važiuojame pro Šiaulių aerodromą. Leidžiasi saulė, gražiai nuauksindama miestą. Mūsų bendrakeleiviai klojasi „patalus“. Visi gulame į eilutę, atskirų miegamųjų nėra.

įmesti, bet sužinojau, jog Panevėžyje paštas nebedirba. Laišką pasiliksiu iki karo pabaigos.

Skaičiau vagono pavėsyje knygą. Priėjo du vokiečiai kariai ir užkalbino. Vienas jų aukšto ūgio ir be rankos. Užklausus, kodėl jis važiuoja priešinga kryptim, atsakė: „Strategija. Mes kovojame“. Gaila man jo, nes pareiga kentėti už tėvynę.

Grįžome iš pirties. Šlykštu. Mus nurengė ir aprengė vyrai. Pirmą sykį matau tokį „pirtį“. Matėme ešaloną pervežamų žydų, kurie buvo alkani ir prašė duonos, siūlydami už duoną įvairius daiktus. Vienas karys padalijo jiems duoną. O kaip godžiai žiūrėjo į duoną akys tų, kuriems jos neteko.

Liepos 18-toji, ankstus rytas. Toks ramus, šiltas rytas. Esame Tilžėje. Vakar saulei leidžiantis pervažiuo-vom Vokietijos sieną. Čia jau viškas svetimai ir neįprasta. Į akis krinta graži tvarka bei švara. Tilžėje pernak-voje, dabar jau po pusryčių ir išvažiuosime į Karaliaučius.

Karaliaučius, tai didelis ir švarus miestas. Nuo Tilžės iki čia važiuovome visą dieną. Stotyse mūsų ešalonus stovėdavo, manevruodavo, praleisdamas karinius traukinius. Bevažiuojant pakelėje vaizdas smarkiai pasikeitė. Didelės ūkininkų trobos, gausios bandos juodmargių karvių, keliai apodinti medžiais, o geležinkelis nuplitas grūstu gruntu. Kur ne kur matėme ir panašų į mūsų sodybas, šiaudiniai stogais pastatų. Manau, jog čia gyvena nuo senovės lietuvių gentis — prūsai. Keisti tie vokiečių pastatai. Visi raudonų plytų,

smailiais stogais ir iki pat stogo apaugę žalumynais, iš kurių matyti tik maži langai.

Šį rytą grįžo mūsų likimo draugai, broliai Timfavičiai. Jie vakar išėjo miesto apžiūrėti ir tamsoje paklydo.

Išvažiuojame iš Karaliaučiaus. Kalba, kad važiuosim pro Dancigą. Būtų įdomu pamatyti tą nelaimingą miestą, dėl kurio ir karas kilo. Pervaziavome didžiulį tiltą per Oderį, praskriau pro šalį Marienburgo piliis. Liepos 20-toji. Dirschau stotis. Dancigą, manau, pravažiavom naktį. Pietų metas. Esame PaseWalk stotyje, pakeliui į Štetiną. Gauname pietus. Kavą gauname kiekvienoje stotyje, o jei norime, galime gauti ir alaus. Stėbėtina, kad neišsipildė nei vienas plepalas. Išvažiuojant iš Panevėžio kalbėjo, kad bus sunku Vokietijon patekti ir mes turėsime grįžti. Sakė, jog prie sienos esą daug žmonių, kurių niekas neleidžia toliau. Tie, kurie įleidžiami, tegali įsivežti tik 500 kg. bagažą. Dar Tauragėje kalbėjo, jog mes vešiu prie Karaliaučiaus apkasų kasti. Čia viskas sukasi kitaip ir mūsų vagonas yra vežamas į Neumunsterį.

Štetinas, didelis apie ežerus išmėtytas miestas. Eidama iš stoties valgyklos sutikau vieną lietuvį, kuris jau treti metai dirba šiame mieste. Linksmas sutikus tautietį svetimame krašte. Esiu jau dabar išsiilgusi lietuvių, o kas bus, kai pagyvensime toliau? Mūsų bendrakeleiviai, žadėję važiuoti į Vieną, apsigalvojo ir nutarė nesiskirti nuo grupės iki kelionės galo.

(Bus daugiau)

UŽSIMOTA IR ĮVYKDYTA

Grazina Kudukienė jau gan seniai reikiama lietuvių ir amerikiečių veikloje Cleavelande. Amerikiečių tarpe ji veikia Respublikonų partijos rėmuose nuo to laiko, kai jos amžinos atminties vyrams Raimundas (žuvęs automobilio nelaimėje), turėdamas savo sėkmingą inžinerijos verslą, kurį laiką dirbęs kaip Cleavelando miesto įmonių direktorius, aktyvus lietuvių bendruomenės ir ALTO valdybų narys, Lietuvos reikalais per savo bičiulius respublikonus nuolat kelęs Lietuvos nepriklausomybės atstatymo klausimus Amerikos Kongrese ir tarptautiniuose forumuose.

Kudukiai, augindami savo sūnus Raimundą, Jr. ir Aleksandrą, visą laiką buvo arti lietuviškųjų problemų. Gražina ir dabar yra JAV lietuvių Respublikonų partijos vicepirmininkė ir Cleavelando Respublikonų partijos moterų sekcijos pareigūnė. Gražinai netrūksta idėjų bei užsimojimų kaip padėti iš okupacinės spaudos besikeliančiai Lietuvai.

Partnerystė su Klaipėda

Cleavelando-Klaipėdos seserys, ar partnerystė, pavadinta „Partnerystė viltyje 1995“ („Partnership in Hope with Klaipėda 1995“) projektas buvo vykdomas š. m. gegužės-birželio mėn., kai jau antrą kartą į Klaipėdą buvo nuvykę daktarų grupė operuoti vaikų su gimtais veido defektais kaip „kiško liepa“ ar „vilko gomuriu“.

Grupės vadovas – dr. John DiStefano, DDS, gomurio ir veido chirurgas, CWRU universiteto profesorius, turjis ir savo plačią praktiką Cleavelande. Su panašiomis samarietiškomis misijomis jis jau yra lankęs Azijos ir Pietų Amerikos kraštuose. Kartu su juo vyko ir dr. Algis Čepulis, chir., ger., MD; vaikų gydytojas Morris, S. Dixon, MD; dr. Gintautas Sabataitis, klinikinis psichologas ir šios išvykos koordinatorius; dr. Eric Bloomfield, MD; vaikų dantų gydytojas; J. Micheal Smith, DDS; ortodontas Richard Herz, DDS; dr. D. Gravino, DDS-generalinis dantistas; dr. Jerold S. Goldberg, DDS-gerklės ir veido chirurgas, dvi medicinos seserys – Marija Gruzdytė ir Dolly Dreliniski, Aleksandra Kudukytė ir to projekto iniciatorė ir pirmininkė Gražina Kudukienė, kuri surinko iš įvairių amerikiečių įstaigų ir asmenų pinigų (11,000 dol.) kelionės išlaidoms apmokėti bei vaikams dovanoms. Šios išvykos lietuviai atliko ir vertėjų pareigas.

Medikų grupė per penkias die-

nas, dalindamasi patirtimi su Lietuvos kolegomis, apžiūrėjo daugiau kaip 50 vaikų ir padarė 14 operacijų. Daktarai taip pat atvežė specialios aparatūros, instrumentų, vaistų bei medicininės literatūros. Medikai savo atostogų dalį paaukojo Lietuvos ateičiai-Lietuvos vaikų gerovei. Gražina, lankydama vaikus ligoninėse, jiems įteikė American Greetings Corp. padovanotų meškiukų, o po operacijos vaikai gavo Cleveland Indians kepurės, kurias dovanavo pats Jeff Jacobs, kurio vardu pavadintas stadionas Cleavelande.

Klaipėdos miesto ligoninė, miestas, buvęs meras, Klasco bendrovės dir. Benediktas Petras rūpinosi svečių apgyvendinimu ir maistu. Neseniai išrinktas Klaipėdos meras dr. Silvestrijus Šukys, psichiatras, svečius priėmė ir apdovanojo Klaipėdos suvenyrais. Visa grupė Lietuvos sveikatos ministro dr. Antano Vinkaus buvo pakviesta Vilniun, kur jiems buvo pareikšta padėka ir įteikti garbės pažymėjimai.

Grupė, lydima prof. Vytauto Landsbergio, apžiūrėjo Seimo rūmus. Ši medicininė išvyka rado gerą atgarsį ir Lietuvos radijo ir televizijos žiniuose.

Partnerystė su Klaipėda nesibaigia šiuo vizitu. Ryšiai plėtojami ir toliau. Pats dr. DiStefano ir kiti išreiškė pasitenkinimą šia humanitarine išvyka. Panaši išvyka planuojama ateityje, telkiant med. aparatūrą ir medicamentus. Dr. Vytautas Grykšas iš Klaipėdos atvyksta į Cleavelandą, kur atliks praktišką CWRU ligoninėse – burnos ir veido chirurgijoje. Jį globos Gražinos mama Salomėja Knis-tautienė. Dr. Grykštas bus priimtas ir garsaus chirurgo dr. Robert White, kuris operavo popečių ir Michail Gorbaciova. Senatorius John Glenn nusiuo-tė sveikinimą Klaipėdai.

Sujungtomis rankomis ir širdimis, dalindamiesi savo patirtimi idealistiškai nusiteikęs medicinos personalas atliko reikšmingą ir atmintiną kelionę į kraštą, kuris pusšimtį metų buvo atskirtas nuo Vakarų pasaulio ir jo gyventojai patyrė ne tik ekonominę netikrovę ir dvasinę prievartą, bet nedrašiai žvelgė į ateitį be vilties.

Amerikietiškas viščiukas Vilniuje

Į vakarietišką rinkos ekonomiją pamažu žengia ir Lietuva. Į šį srautą įsilieja ir Vakarų pasaulyje gyvenę lietuviai, ir kitų tautų verslininkai. Kelias nei vienai, nei antrai pusei nėra lengvas. Nenusistovėjusi mokescių sistema, bankų nepatikimumas, patyrusių darbininkų

Atidarymo iškilmsė: JAV ambasadorius Lietuvai James Swihart (iš kairės), Gražina Kudukienė, prof. Vytautas Landsbergis, Algimantas Mačinskas ir „Neringos“ viešbučio dir. Ričardas Lukoševičius.

trūkumas, infliacija ir eilė kitų prekybinių bei gamybinių problemų trukdo sudaryti patikimesnes sutartis. Daug kas mėgino, bet greitai „supasavo“, kiti vis dar deda vilčių, kad padėtis sunormalės, dar kitiems pasisekė ir toliau plečiamas tvirtinamas tiltas tarp abipus Atlanto gyvenančiųjų.

Gražina Kudukienė prieš metus laiko pasiūvė išmėginti naują rinką Lietuvoje greitai paruošiamo maisto restoranų verslą. Vilniuje, susitarusi su „Neringos“ viešbutiu, jo patalpose įrengė restoraną ir pradėjo darbą. Iškilmingas atidarymas įvyko liepos 11 d. Jame dalyvavo Amerikos ambasadorius Lietuvai James Swihart, prof. Vytautas Landsbergis, Seimo narys Emanuelis Zingeris, Nijolė Sadūnaitė, „Neringos“ viešbučio direktorius Ričardas Lukoševičius, A. Kaušpėdas ir eilė Vilniaus žinomų asmenų.

Restorano patalpos nedidelės, tikrai 40 vietų ir baras. Restoranas dirba visas septynias dienas po 12 valandų per parą. Dirba 20 žmonių. Visi produktai kol kas iš Lietuvos, išskyrus, vienkartinio naudojimo lėkštės ir servetėlės. Tomas Beržinskas iš Cleavelando šešioms savaitėms buvo nuvykęs Vilniun ir mokė virėjas kulinarijos technologijos, mokė gaminti patiekalus su amerikietiškais prieskoniais („Mr. Chicker restorano Cleavelande paslapas“). Viščiukai kepami specialiose krosnyse. Aleksandra Kudukytė ten talkina apmokydama aptarnaujančią personalą vakarietišku būdu, kur šypsena ir „customer is always right“ principai aukštai vertinami bei privalomi. Restoranas jau veikia du mėnesiai. Pradžia atrodo gera. Lankytojų skaičius – apie 800 kasdien. Standartinis patiekalas kainuoja 7 litai.

Pagrindiniai „joint venture“ bendrovės dalininkai yra: Gražina Kudukienė, jos sūnus Raimundas, Jr., inž. Algimantas Mačinskas, Algis Petkus ir „Ne-

DEIMANTINIO JUBILIEJAUS PROGA

Kasdien švenčiami kieno nors gimtadieniai. Maži vaikai labai džiaugiasi ir didžiuojasi savo gimtadieniais – jie nori augti, būti dideli. Sulaukę tam tikro amžiaus, norėtume gimtadienius lyg ir užmiršti, nes laiko tarpas tarp jų darosi vis trumpesnis ir trumpesnis. Bet žmones, kurie didelę savo gyvenimo dalį praleido visuomeninėje veikloje ar auklėjime, lyg ir reikia prisiminti.

Janina Juknevičienė-Vaičiūtė rugpjūčio mėnesį atšventė deimantinį jubiliejų. Didele jos gyvenimo dalis buvo skirta vaikų auklėjimui.

1941 m. baigusi Marijampolės mokytojų seminariją, buvo paskirta Purviškių mokyklos vedėja. 1944 m., kaip ir daugelis mūsų, pasitraukė į Vakarų, kur greitai įsijungė į Flensburgo liuanistinės mokyklos darbą, kurį tęsė ir persikėlus į Kanadą, Montrealyje, Aušros Vartų mokykloje.

Janina Juknevičienė, persikėlus į Čikagą, augino savo vaikus ir aktyviai įsijungė į lietuvių Montessori draugijos veiklą, klausė Domicelės Petrutytės vedamų paskaitų, jas daugino ir platinė.

1963 m. S. Vaišvilienė grįžus iš Montessori kursų, dr. Leonui Kriaučeliūnui nupirkus pastatą Marquette Parke, buvo suorganizuota lietuviška Montessori mokykla. Janina Juknevičienė nuo pirmos dienos prisidėjo savo darbu ir tris metus asistavo

ringos“ direktorius Ričardas Lukoševičius.

„Amerikietiškas viščiukas“ jau „žvelgia“ ateitin ir planuoja atidaryti savo skyrius Kaune ir Klaipėdoje. Iš Amerikos nuvykę lietuviai stebėjosi naujojo verslo raida ir maloniu, greitai patarnavimu. Linkime sėkmės ateityje!

V. Rociūnas

Stasė Vaišvilienė

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą laivu su pristatymu į namus. Skubiems siuntiniams - AIR CARGO. Komercinės siuntos pagal susitarimą. Dokumentus, įgaliojimus notarizuojam veltui. MAISTO SIUNTINIAI nuo \$29.- iki \$98.-

Aukštos kokybės maisto produktai

Du patys populiariausi, tai šventinis už \$39.- ir

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi),

kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, alicjus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, alicjus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukšticinti), konservuoti žirnėliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. 55 svarai arba 25 kg.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją. Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.

ASSOCIATED FUNDING SERVICES, INC.
7800 W. 95 St., Ste. 303
Hickory Hills, IL 60457

RENATA KLIMAVIČIŪTĖ
A full service lender for:
• Home loans
• Refinancing
• Paying off debt
Do A-F credits
Call Renata today:
708-974-2727 office
708-461-3495 pager

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VENTILUOJIMUS.
H. Reckys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS kompiuteriūrį FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Parduodamas naujas mūrinis
2 a. namas Kaune, Kalniečių rajone.
Skambinti: 518-523-8162

Century 21 KMICIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Arches Ave.

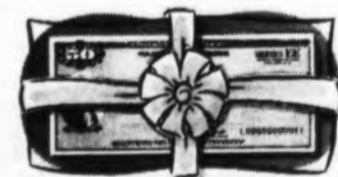
DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

HELP WANTED

European restaurant in Lemont is looking for kitchen help.
Call 708-257-7570.

Many happy returns.

Give the gift that gives back more than you've given. For as little as \$25, you can give a piece of America to someone you care about.
Ask your banker for a gift certificate upon purchase.

U.S. SAVINGS BONDS
A public service of this newspaper

PUIKI DOVANA ŠV. KALĖDŲ PROGA!

Naujos, 1995 metų video kasetės iš Lietuvos,

Nr. 27 „Koncertas Nr. 4“. Pradžioje 1 val. — populiarus kaimo muzikos ansamblis „Armonika“ dainuoja Lietuvos laukuose. Seka 10 estradinėlių dainų (įvairūs solistai); 30 min. koncertas, populiarus kaimo muzikos grupė „Jonis“ iš Šiaulių. Trukmė 2 val.

Nr. 28 „Koncertas Nr. 5“. Kaimo muzikos festivalis „Linksmos armonikos“ — kaimo kapelos su dainininkais ir šokėjais iš visos Lietuvos; seka koncertas Vakarų Europoje pagarsėjusio mišraus choro „Jauna daina“; Lietuvos Televizijos laida „Užaugau Lietuvoje“ (35 m. jubiliejus Lietuvos berniukų choro „Ažuolikas“). Trukmė 2 val.

Nr. 29 „Palanga“. Tai pusantros valandos ilgio lietuviškas filmas, specialiai nufilmuotas Lietuvos televizijai. Vaidinimas vyksta prieškariniais metais. Vaidina geriausi — žymiausi Lietuvos dramos aktoriai. Labai įdomi.

Nr. 30 „Dainų dainelė 94“. Tai mokyklų konkursinių koncertų laureatų baigminis koncertas. Konkursiniai koncertai įvyksta kas du metai visose Lietuvos mokyklose. Trukmė 1 val. 30 min. Labai įdomi, graži video kasetė.

Nr. 31 „Koncertas Nr. 6“. Kaimo muzikos festivaliai:
1. „Linksmoji Armonika“ špousaja.
2. „Jurginė — 94“, Raseiniuose.
3. „Jurginė — 95“, Kelmėje. Įvairios kaimo kapelos su dainininkais. Trukmė 1 val. 55 min.

Nr. 32 „A. Raudoniko kūrybos vakaras“. Operos ir Baletoto teatro. Atlieka Lietuvos Televizijos ir Radijo orkestras su solistais: Nijolė Ščiukaitė, Stasys Povilaitis, Ona Valiukevičiūtė, Aldona Stasiulevičiūtė, Aleksas Lemanas, Birutė Petrikytė, Vytautas Žukauskas ir Broliai Frankoniai. Trukmė 2 val.

Nr. 33 „Skambėkit, mūsų dainos“. Lietuvos Radijo ir Televizijos vaikų choro 15 metų jubiliejinis koncertas; seka 4 dainos. Atlieka Lietuvos vyrų choras „Vytis“ su Lietuvos orkestru „Trimittas“; koncertas „Palaimink, Mama“. Dalyvauja įvairūs solistai, grupės. Trukmė 1 val. 34 min.

Video kasečių kaina: \$20 viena, Nr. 32 — \$25.

Užsakymus su čekiu siųsti:

Joseph Nakutavičius

7119 Toledo Rd.

Spring Hill, FL 34606-6165

Taip pat kasetes galima gauti: Lemont, IL, P.L. Centro krautuvėje „Dovanėlė“; Toronto Anapilio parapijos spaudos kioske. Pageidaujant, galima gauti 273 audio kasečių sąrašą ir 33 video kasečių sąrašą.

Būrelis jaunų mokytojų — ir mamų, kurioms rūpi lietuviškas švietimas — šios vasaros Mokytojų studijų savaitėje Dainavoje. Iš kairės: Ligija Tautkuvienė, Danutė Mikalčienė, Nomedė Šilgalienė su dukrele Gabriele, Edita Matulionienė, Jadvyga Janušienė su Jylite ir Valda Sinkora su sūneliu Paulium.

Nuotr. Viktoro Kučo

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SAJUNGA

š.m. spalio 8 d., sekmadienį, rengia
Lituanistinių mokyklų mokytojų pagerbimą
Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL

11 val. ryto pamaldos
Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje.
Sv. Mišias aukos Kun. Algirdas Paliokas, SJ,
giedos misijos choras, vadovaujamas Rasos Poskočmienės

Visuomenė kviečiama šventėje gausiai dalyvauti.

Įėjimas nemokamas

Minėjimas didžiojoje salėje 12:30 val. p.p.
Invokaciją kalbės kun. Algirdas Paliokas, SJ,
Paskaitą skaitys "Draugo" redaktorė Danutė Bindokienė,
žodį tars gen. konsulas Vaclovas Kleiza.
Po to—sveikinimai.
Meninę dalį atliks lituanistinių mokyklų auklėtiniai
ir jaunas smuikininkas Valdas Vasaitis,
akomponuojant muz. Alvydai Vasaičiui.

Elena ir Leonas Kačinskai.

VERTINGA DOVANA VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKAI

Leonas Kačinskas, matematikas, buvęs Ukmergės gimnazijos mokytojas, vėliau Vytauto Didžiojo universiteto technologijos fakulteto asistentas ir taip pat Kauno X gimnazijos mokytojas, Pabaltijo universiteto lektorius, gyvenęs ir dirbęs Worcester, MA., Washington, D.C., vėliau St. Petersburg, FL., išvykdamas pastoviam apsigyvenimui į Pal. Matulaičio namus Putnam, CT, paskyrė savo žmonos, a.a. Elenos Eimaitytės-Kačinskienės atminimui \$20,000 Vilniaus universiteto bibliotekai, už ką universiteto rankraščių skyriaus skaitykloje bus pritvirtinta jos atminimui skirta lenta.

Elena Eimaitytė gimė 1906 m. Petrapilyje, Rusijoje. 1918 m. kartu su tėvais grįžo į Lietuvą ir apsigyveno Kaune. 1925 m. baigė „Aušros“ gimnaziją. 1925-1930 m. studijavo ekonomiką Lietuvos universitete. Nuo 1928 m. iki 1939 m. dirbo Lietuvos u-to (vėliau Vytauto Didžiojo u-to) bibliotekoje. Nuo 1934 m. buvo rankraščių skyriaus vedėja. Nuo 1939 iki 1944 m. buvo Vilniaus u-to bibliotekos vicedirektorė.

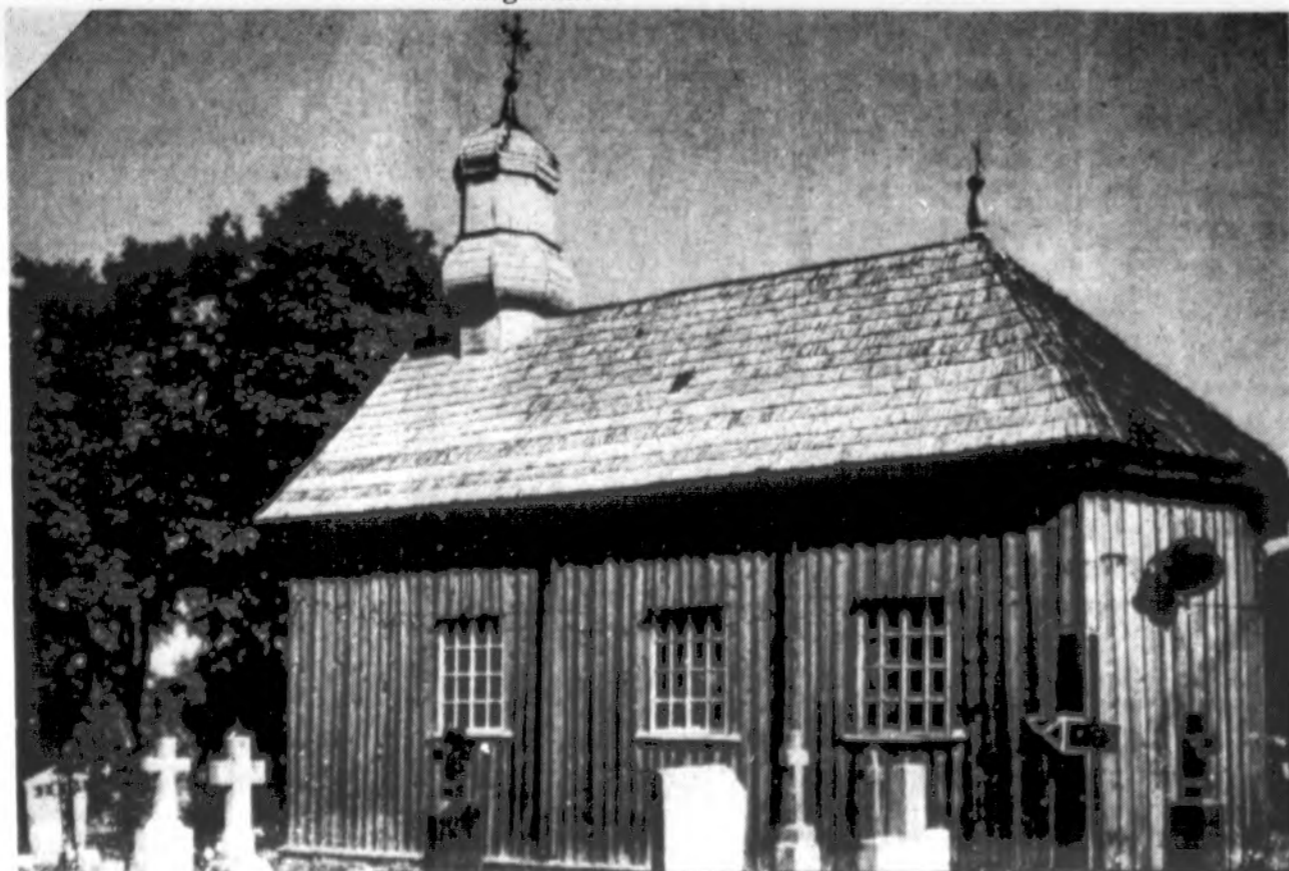
Dirbant Vytauto Didžiojo universitete, buvo komandiruojama į užsienį susipažinti su bibliotekų organizacija: 1934-1935 m. į Vokietiją, 1936 m. į Šveicariją, 1937 m. į Švediją, 1939 m. į Prancūziją. 1935 m. dalyvavo Baltijos bibliotekinių kongresų Taline, Estijoje, kur skaitė pranešimą apie Vytauto Didžiojo u-to rankraščių skyrių. Nuo 1931 m. priklausė Lietuvos Bibliotekinių draugų, kurį laiką būdama jos sekretore. Nuo 1935 m. bendradarbiavo Bibliografinėse žiniuose „Mūsų senovėje“, „Lietuvos aide“ ir kitur.

1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1944-1945 m. dirbo Freiburgo (in Bresgau) u-to biblioteko-

je. 1946-49 m. buvo Pabaltijo u-to bibliotekos organizatorė ir vedėja. 1949 m. rudenį atvyko į JAV ir apsigyveno Worcester, MA. 1952 m. vasario mėn. ištekė už Leono Kačinsko.

Pirmieji emigraciniai metai JAV nebuvo lengvi; teko dirbti įvairius fizinius darbus. Sheraton viešbutyje dirbo kaip tarnaitė, vėliau darbų inspektorė. 1954 m. pradėjo dirbti Worcester esančio Clark u-to bibliotekoje, kur dirbo iki 1957 metų pabaigos. Vyrui gavus darbą Washington, DC, 1958 metų pradžioje persikėlė tenai ir jau vasario mėn. pradėjo dirbti Kongreso bibliotekoje. Joje dirbo iki 1973 m. liepos 1 d., kada išėjo į pensiją „master cataloger“ titulu. 1974 m. gruodžio mėn. persikėlė gyventi į St. Petersburgą, Floridą, kur įsijungė į vietinio lietuvių telkinio gyvenimą.

Tokios yra enciklopedinės žinios apie Eleną Eimaitytę-Kačinskienę. Tačiau čia ne viskas.

Laukuvos kapinių koplyčia (XVIII a.)

Arčiau ją pažinusiems asmenims ji ilgai švies gerų darbų ir artimo meilės pavyzdžiu. Ar daug iš mūsų yra asmenų, kurie, naujai atvažiuavę į mažai pažįstamą, nors ir svetingą, kraštą — Ameriką, paskendę savo pirmųjų ar antrųjų metų buitės rūpesčiuose, atsiminė tuos, kurie dėl vienos ar kitos priežasties, o daugiausiai dėl neturėjimo Amerikoje giminių ar artimųjų, negalėjo čia atvykti? Dar dirbdama tarname Sheraton viešbutyje, ji savo rūpesčiu padarytais dokumentais ir garantijomis atraukė iš Vokietijos per dešimt šeimų, tarp kurių buvo ir viena latvių šeima. Šie žmonės visą gyvenimą liko jai dėkingi už padarytą paslaugą.

Kai jau buvo galima siųsti siuntinius į Lietuvą, Elenos ir Leono Kačinskų dėka jų nepaliaujanti grandinė plaukė ten, igalinusi ten likusius gimines, artimuosius, Vilniaus u-to bibliotekos darbuotojus šiek tiek aukščiau pakelti galvą nuo kasdieninių pragyvenimo rūpesčių sunkioje okupacijoje. Atsidarius galimybei važiuoti į Lietuvą, Elena Eimaitytė-Kačinskienė ta privilegija naudojosi beveik kas antri metai, taip pat važiuodama ne tuščiomis. Jos dėka ir sumanumu beveik visi lietuviški išėjimo moksliniai leidiniai pasiekė Vilniaus u-to biblioteką. Taip pat, kaip buvusi Vilniaus u-to bibliotekos vicedirektorė, savo kolegų ji buvo laukiamą ir gerbiama.

Kai sovietinė valdžia pradėjo išleisti savo piliečius apsilankyti Amerikoje, Kačinskų namai pasidarė lyg ir Lietuvos mokslo žmonių prieglauda. Čia iš Lietuvos atvykę mokslininkai — nebūtinai giminės — buvo ne tik globojami ir šelpiami, bet, plačių Elenos ir Leono pažinčių dėka, buvo sudaromos sąlygos aplankyti jų mokslo sričių institucijas Amerikoje, ko kitaip ir už pinigus nebūtų galima padaryti.

Elenos ir Leono Kačinskų dosnią ranką ir darbštumą patyrė ir lietuviškos organizacijos išėjimo: Lietuvių fondas, Tautos fondas, Lituanistinė katedra, BALFas, Lietuvių klubas St. Petersburge ir kt. Elena mielai dalyvavo visuose didesnio masto renginiuose — kartais kaip nepamainoma patarėja, kartais kaip organizatorė ar rengėja. Savo apsiimtą darbą atlikdavo iki preciziškumo, nors tas ją kai kada gerokai išvargindavo.

MUMS PASAKO, KADA IŠEITI

„Prisodinau obelaičių ir kriaušaičių, visos geros rūšies“. „Ar pakaks saulės? Dideli medžiai čia pat“. „Jei reikės, kelis iškirsiu“.

Šio pokalbio apie jauną sodą, vykusio birželio pradžioje, niekados nebus galima pakartoti. Ir medžių neiškirs, jei ant žydinčios obelaitės kritęs šešėlis užguls jos pavasarinį nubalimą. Algio Dantos, užvedusio naują sodelį, nėra. Rugsėjo 16 jis išėjo ir nebesugrįs.

Aukštas ir tiesus, sveikos išvaizdos, malonaus veido, vos „pradėjęs“ gyventi, žengęs pensininkų slenkstį. Lietuvių visuomenei Philadelphiajos apylinkėse didelis šurpas — nelaukiamai atsivėikimo asmuo, kuri gerbė už paprastuolišką šiltumą, už nuoširdų kolegiskumą, už paslaugumą lietuviškuose darbuose. Be to, vertino jo

ITEIKTI DIPLOMĄ KATECHETAMS

Birželio 3 d. Aukštesniosios neakivaizdinės katechetų mokyklos prie Kauno Katalikų Teologijos fakulteto direktorius kun. Vytautas Steponas Vaičiūnas įteikė mokyklos baigimo diplomus 45 Kauno arkivyskupijos skyriaus absolventams.

Studijos mokykloje trunka ketverius metus. Jos absolventams suteikiama teisė dėstyti tikybą vidurinėse mokyklose. Aukštesniosios neakivaizdinės katechetų mokyklos skyriai veikia visose Lietuvos vyskupijose.

Šiais metais mokyklą taip pat baigė 32 Vilniaus arkivyskupijos skyriaus auklėtiniai, 38 Telšių vyskupijos skyriaus, 40 Kaišiadorių ir 36 Panevėžio vyskupijų skyrių studentai.

Nauji kandidatai į mokyklą bus priimami vasaros pabaigoje. Mokyklos studentais gali tapti įvairių profesijų katalikai, turintys vidurinį išsilavinimą. Stojant į mokyklą, būtina klebono rekomendacija.

(KBL, Nr. 6)

Elena Eimaitytė-Kačinskienė mirė 1989 m. liepos 9 d. po komplikacijų, išsiliejęs kraujui smegenyse. Palaidota St. Petersburgo Memorial kapinių mauzoliejuje.

Jos vyro Leono Kačinsko dovana Vilniaus u-to bibliotekai bus laiko nesunaikinamas paminklas mylimos žmonos atminimui.

pasiektą aukštą tarnybinę padėtį.

Algis Danta viešai beveik nekalbėdavo. Ir nebuvo iš tolo į akis krintas žmogus. Tačiau, kas su juo susilietė, negalėjo jo pamiršti. O susilietė labai, labai daug žmonių, nes jis gyveno nesislapstydamas. Laidotuvių dieną Šv. Andriejaus lietuvių bažnyčia Philadelphiajoje buvo pilnutėlė. Pagarba velioniui A. Dantai pralenkė didžiųjų švenčių trauką.

Jis buvo malonus, nuolankus paaugliams ir vyresniesiems. Niekur garsiai neprisilo, kad pasireikštų, tačiau visur buvo reikalingas. Paauglystės amžiuje akordeonu griežė tautiniams šokiams. Jau 1949 m. vaidino Philadelphiajos vyčių renginiuose, dirbo su skautais. Atlikęs ketverių metų karo tarnybą, stojo į Temple universitetą ir jame 1958 m. baigė farmaciją. Vedęs žmoną Reginą, taip pat farmacininke, su ja 8 metus dirbo vaistinėje. Bet žmona mirė, vėžio ligos pakirsta. Algis liko su trimis sūnumis, kuriais turėjo vieną rūpintį. Įsijungė į dideles vaistų bendroves (Johnson & Johnson, McNeil), kur žiniomis, darbštumu ir pareigumu pasiekė aukštą pareigų administracijoje.

Antrą kartą jam vedus, žmona Julija šeimoje pridėjo savo vieną sūnų ir dukrelę, kuriuos A. Danta oficialiai įsisūnijo. Reikėjo stebėtis darnumu — visi penki vaikai išauklėti, paruošti gyvenimui, tapo tikrais broliais ir seserimis. Nebuvo pamiršta ir a.a. žmona Regina, nepamiršta ir jos motina. Šeima aukodavo už Reginos sielą Mišioms, šventėse ir sukaktuvinėmis progomis lankydavo jos senutę motiną.

A.a. Algis Danta buvo JAV LB Tarybų narys, Philadelphiajos apylinkės pirmininkas, Lietuvių namų valdybos narys. Būdinga, kad jis, toli įsikverbęs amerikiečių visuomenėje savo aukštomis pareigomis, lietuvių tarpe neįsivėdavo paprasčiausių darbų. (Tai retas reiškinys mūsų tarpe.) Ir aukas rinkdavo, ir įvairiuose renginiuose kėdes, stalus sustatinėdavo, ir ilgose Didžiosios savaitės apeigose talkino, ir žmonai Julijai

PAŠVENTINTOS NAUJOS KAPINAITĖS

Laukuvos parapijoje, Dvarvyčių kaime (Šilalės r.), pašventintos naujos kapinės.

Naujų kapinių šventinimas — itin retos iškilmės. Ta proga kapinių teritorijoje, ant kalvelės, laukuviškiai pastatė didžiulį kryžių atminimui visų tu, kurie čia ilsėsis.

Iškilmės prasidėjo šv. Mišiomis Laukuvos bažnyčioje. Giedojo Ylakių parapijos bažnyčios choras, garbės sargyboje prie kryžiaus stovėjo Ylakių šaulių kuopa. Gali kilti klausimas, iš kur Laukuvoje tiek ylakiškių. Svečiai iš Ilakių atvyko naujojo Laukuvos parapijos klebono Antano Jurgaičio kvietimu. Laukuvoje jis dar neseniai, o Ylakiuose klebonavo apie 20 metų.

Naujasias kapines pašventino kunigas Algimantas Genutis, buvęs laukuviškis, dabar studijuojantis teologiją Romoje.

(LA, 09.19)

padėdavo organizuojant scenos renginius, vadovaujant „Bendruomenės balsui“, LB išlaidoms radijos programai. Jo patvarumui daug įtakos turėjo ir nelengva gyvenimo patirtis. Išėjimoje atsirado 14 metų jaunuolis tik su mama ir jaunesne seseria. Reikėjo pačiam veržtis gyvenimą, mokytis, kurti šeimą, ja rūpintis, pergyventi keletus našlystės metus.

Dantų šeima — retas pavyzdys. Gražiai sutaria dviejų kilmių vaikai, pagarbą pirmosios žmonos atmintis, globa jos motinai. Ir Philadelphiajoje gyvenančių visų šios šeimos narių talka lietuviškoje visuomenėje. Darnioje aplinkoje buvo imanoma ir Julijai Dantienei tiek daug laiko pašvesti Lietuvių Bendruo-

menei įvairiuose uždaviniuose. Algis Danta (1930.01.30–1995.08.16) ne savo noru paliko šeimą, draugus, visuomenę, gražią sodybą. Gyveno sveikas, drašus ir darbštus, kol tylėjusi vėžio liga jį nelaukiamai nusiuntė į ligoninę. O po rimtos operacijos, dar nespėjęs pilnon sąmonėn grįžti, ištyko širdies smūgis. Tik retas, gal didelio skausmo ar nelaimių suniekintas, ilgisi savo paskutinio atodūso. Visiems kitiems, mažai ką gyvenime tik savais norais galėjusiems lemti, nors išmintingiems, gudriems ar sukietiems, būna įsakomai pamotai pasitraukti. Gyvenimas — lyg pobūvis. Užgęsta šviesos, reikia keliauti, nors būtų buvę labai, labai smagu.

V. Volertas

Algis Danta.

A.†A. SOFIJAI RAGAUSKIENEI

mirus, dukterims — ALDONAI ir IRENAI, sūnui dr. LEONIDUI ir jų šeimoms reiškiamame nuoširdžia užuojauta.

Augusta ir Vaclovas Šauliai

A.†A. JADVYGAI DOČKIENEI

mirus, jos vyrui KOSTUI ir seseriai STEFAI KISIELIENEI ir jų šeimoms reiškiamame nuoširdžia užuojauta.

Augusta ir Vaclovas Šauliai

A.†A. JADVYGAI DOČKIENEI

mirus, dalinamės liūdesiu su jos vyrui KOSTU, seserim STEFA KISIELIENE su šeima ir reiškiamame nuoširdžia užuojauta.

Raimundas Rimkus
Birutė ir Paulius Gyliai
Zita Žvirzdienė
Nijolė Vardienė ir jų šeimos

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Pal. Jurgio Matulaičio misija kviečia visus vaikus dalyvauti naujai įsteigiamam vaikų chore, kuris giedos kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį, 9 valandos vaikų Mišiose. Repeticijos bus kas sekmadienį, 10 v.r., Pasaulio lietuvių centro patalpose. Chorui vadovuos Darius Polikaitis. Vaikai primami nuo antro skyriaus. Pirmą repeticiją — sekmadienį, spalio 15 d., 10 v.r., Pasaulio lietuvių centre. Informacijos teikiama tel. 708-241-0074.

Marytė Utz, Evergreen Park, IL, žinoma skautų veikėja ir lituanistinės mokyklos mokytoja, „Drauge“ nusipirko daug lietuviškų knygų. Mūsų spauda išnyks neskaitoma, taip kaip augalas nelaistomas, todėl dėkojame už pagalbą lietuviškų leidinių egzistencijai.

Šiuo metu „Lietuvos Vaikų vilties“ (LVV) kuboje yra 12 vaikų: devyni Čikagoje, du Los Angeles ir vienas San Francisco. Visiems esantiems vaikams Shriners ligoninėse yra padarytos operacijos — kai kuriems net dvi ar trys; vaikai yra įvairioje gimimo stadijoje. 16 Lietuvos vaikų su įvairiom ortopedinėmis negalėmis laukia atvykti į JAV Shriners ligonines. Šių vaikų padėtis yra ypač sudėtinga. Deja, dar šiuo metu Lietuvoje jiems nėra galimybių lutei į priėmimo, specifinės medicininės pagalbos.

Helen Sepikas, Van Nuys, CA, nuolat užsisako naujausius leidinių „Draugo“ knygyne. Dabar ji vėl užsisakė muzikos kasečių ir knygų net už 124 dol. Dėkojame šiai uoliai lietuviškos spaudos rėmėjai iš saulėtosios Kalifornijos.

Balzeko Lietuvių kultūros muziejus „Pasižymėjusių metų žmogumi“ šiemet išrinko Lietuvos Respublikos ambasadorių JAV dr. Alfonso Eidintą. Pagerbimo pokylis numatomas š.m. gruodžio 9 d. muziejaus „Gintaro“ salėje.

Bilietus į „Jaunųjų talentų p. pietę“ iš anksto galima įsigyti „Seklyčioje“ ir „Draugo“ administracijoje. Korp! Giedros antroji „Jaunųjų talentų p. pietę“ paremti dienraštį „Drauga“ bus sekmadienį, spalio 22 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre. Visi kviečiami pasigėrėti mūsų jaunimo nuosirdžiomis pastangomis ir gausiais talentais.

x „Dail. Zitės Sodeikienės paveikslus sunku apibūdinti jų nemačiusiam — juos reikia pamatyti“. Taip rašo vienoje recenzijoje meno kritikas. Vėliausios dailininkės darbus bus galima pamatyti jos parodos atidarymo metu spalio 13 d., 7:30 v.v., Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje.

(sk)

x Tik gulbės pieno trūks Lietuvos Dukterų Rudens pokylyje spalio 14 d., 7 v.v. Jaunimo centre. Klausysimės įdomios programos, užkandžius ir šiltą vakarienę paruoš O. Norvilienė, šokiams gros A. Stelmokas, „laimės šulinys“ bei vertingų dovanų loterija. Ir žinomas Lietuvos Dukterų sveitinimas. Vietos rezervuojamos kasdien 10 v.r. iki 2 v.p.p. dr. jos Nameliuose — 2735 W. 71 St., tel. 312-925-3211. Visi laukiami!

(sk)

x Kelionė iš Čikagos į Londoną \$799 įskaitant lėktuvų bilietą ir 6 naktis viešbutyje. Skambinti: TravelCentre, Ltd. T. Lesnianskienei, tel. 708-526-0773.

(sk)

JIE PAŽISTAMI IR LIETUVOS TEISĖSAUGAI

Iš Vilniaus, spalio 3 d. (AGEP) pranešama, kad Čikagos policija suėmė šešis lietuvius ir lenkus, kurie vogė prabangius automobilius ir vežė juos į Europą. Tarp suimtųjų — Lietuvos teisėsaugai neblogai pažįstamas Rimantas Zalagaitis, panašiu verslu vertęs ir Lietuvoje.

28 metų kaunietis R. Zalagaitis Lietuvoje tris kartus teistas už vagystes. Po paskutinio nuosprendžio 1988 m. dėl rietenų su kitomis Kauno gaujomis, jam su taktiniais teko išvykti iš Lietuvos. Kurį laiką R. Zalagaitis gauja veikė Maskvoje ir Lenkijoje, kur ji prieš porą metų sulaukė tos šalies policiją ir deportavo jį Lietuvon. Tačiau Lietuvoje R. Zalagaitis nebuvo suimtas ir po kurio laiko vėl išvyko į užsienį.

BNS žinių agentūros žiniomis, kai kurios šio išvykimo aplinkybės po to, kai R. Zalagaitis buvo suimtas JAV, sukėlė ir Lietuvos teisėsaugininkų susidomėjimą.

Teistas yra ir kitas Čikagoje suimtas automobilis, kuris iš Lietuvos — Renatas Federavičius. Jis amerikiečių policijai prisistatė JAV pilietybę turinčiu imigrantu iš Lenkijos. Pasak Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos spaudos tarnybos, R. Federavičius 1988 m. Lietuvoje buvo nuteistas dvejus metus kalėti už vagystę.

Tarp Čikagoje suimtytųjų limuzinų vagių yra dar du lietuviai — 21 metų Artūras Kisilius ir 26 metų Marius Vosilius. Visi keturi Lietuvos piliečiai yra registruoti Kaune.

Kiti du JAV suimtyti gaujos nariai yra lenkai — 32 metų Marek Ornecki ir 26 metų Marek Grabels. Visi šeši suimti spalio 2 d. savo namuose.

BNS žiniomis, pranešimas apie JAV suimtytus lietuvius automobilių vagis Lietuvos policijai nebuvo visiškai netikėtas. Pasak prekybos vogtais automobiliais tiriančių Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos pareigūnų, „yra kelios istorijos, kurių galai veda už Atlanto“. Lietuvos tardytojų akiratin yra pakliuvę keli amerikietiški automobiliai, kurie laivais buvo atgabenti į Lietuvą ir pasirodė esą vogti.

Lietuvos pareigūnai žada kreiptis į amerikiečius kolegas, prašydami išsamesnės informacijos apie bylą ir tikėtis susidaryti aiškesnį vaizdą apie šį transatlantinį verslą.

Po gautos sulaikymo Čikagoje savininkams gražinta daugiau nei 30 brangių automobilių, daugiausiai „Mercedes Benz S500“ ir „S600“. Manoma, kad automobiliai, kurių bendra vertė viršija pusę milijono JAV dolerių, buvo pavogti Čikagos šiauriniuose ir turtinguose vakariniuose priemiestuose gyvenamajam ir Lietuva ir Rusija.

Pasak Čikagos policijos, šių vagysčių dydžiai ir įžulomas gerokai lenkia įprastines. Jos nuomone, sulaikytoji gauja yra nuvariusi kur kas daugiau automobilių, kurių greičiausiai jau nebepavyks rasti.

Kai buvo paskelbta, kad Jurbarko Šv. Trejybės parapijos bažnyčia skubiai reikalingas remontas ir prašoma aukų tam remontui baigti, buvę jurbarkiečiai ir neurbarkiečiai dosniai atsiliepi. Iš viso per Sofiją Plėnienę surinkta 2,830.60 dol. Pinigai išsiųsti Šv. Trejybės parapijai. Papildomai dar aukojo: Viktoras Endrijonas ir Viktoras Bulkaitis po 200 dol.; Zenonas Pajaujis — 150 dol.; Anelė Kebleris — 125 dol.; po 50 dol. Vėnas ir Onutė Šalčiūnai ir Simas Jokubaitis, kiekvienas po 25 dol., bet iš tikrųjų buvo paaukojęs 50 dol.; po 25 dol. aukojo — Jurgis Vidžiūnas, Mario Caruso, Ligia Bardauskas, Grožvyda Giedraitytė, Viktoras Chainauskas; 20 dol. — Emilija Valantienė, o 15 dol. — Ona Mironienė. Sofija Plėnienė, atlikusi šį artimo meilės darbą lietuviškai parapijai, yra dėkinga visiems prisidėjusiems savo auka.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje rugpjūčio mėnesį Moterystės sakramentas suteiktas: Marijai A. Končiūtei ir Haytky Berezakiui, Lyonai M. Ancevičiūtei ir Andriui Kubiliui, Corine Brukman ir Kaziu J. Razmai.

Algirdas ir Viktorija Karaičiai, „Gintaro“ savininkai, Draugo fondui atsuntė \$300.- prie ankstesnių \$700.- inaušų ir tapo garbės nariais. Už gausią paramą Draugo fondui nuosirdžiai dėkojame.

x Lietuvos Fondui vajuos proga aukojo: \$560 Irena Janšonienė, \$500 Stasė Paukštelienė, po \$100 Bronė Čizikaitė, Janina Cukuriene, Bronis Jaras, dr. Roman ir Gražina Kaunai, Antanas Zailskas, dr. R. R. Zukaitis. Nuosirdžiai dėkojame ir prašome aukas siųsti ir įsigyti bilietus spalio 21 d. pokyliui LF būstinėje, 14911-127th St., Lemont, IL 60439, tel. (708) 257-1616.

(sk)

Lietuvių operos stalas „Draugo“ pokylyje rugsėjo 24 d. Sėdi iš kairės: Vytautas Prialgauskas, Natasja Aukštulienė, Danutė Vidžiūnienė, Jurgis Vidžiūnas, Jonė Bobinienė, Valerija Žadeikienė, Natalija Aukštulienė; stovi: Romas Burneikis, Dalia Stankaitienė, Vytautas Radzius ir Vytautas Aukštulis.

Nuotr. Jono Tamulaičio

SUGRĮŽO ATGAL Į LIETUVĄ

Dalia Rakauskienė, Lietuvos archyvų departamento konsultantė archyvų darbo organizavimą klausimais, kuri nuo šio pavasario darbuos Čikagos Jaunimo centro patalpose veikiančiame Lituanistikos tyrimų ir studijų centre, rugsėjo mėn. 12 d. grįžo atgal į Lietuvą. Ji daug prisidėjo prie aukščiau minėtam centre esančios archyvinės medžiagos sutvarkymo. Reikia pažymėti, kad tvarkymo darbas jau gerokai pasitūmėjo į priekį ir čia sukurta medžiaga, kuri yra ištakta kompiuterinė sistema, galės pasinaudoti ir tėvynėje gyvenantieji asmenys.

Prie grįžtant į Vilnių, Dalia Rakauskienė buvo nuvykusi pas Floridos Edgewater mieste lyje įsikūrusį savo pusbrolių Naricą Kreivėną, kurio tėvo Juozo Kreivėno archyvas (dabar Juozas J. Žilėvičius-J. Kreivėno vardu) yra Lituanistikos tyrimų ir studijų centro žinioje.

Tą pačią dieną į Vilnių išvyko ir muzikologė dr. Danutė Petrauskaitė, kuri šį kartą Amerikoje pabuvojo gana trumpai. Jos svarbiausiu kelionės tikslu buvo Vydūno vardo premijos atsiėmimas. Ši premija (1,500 dol.) jai buvo įteikta rugsėjo 3 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Dr. Petrauskaitė viešėjo ne tik Čikagoje, bet ir kituose JAV miestuose, jų tarpe ir Bostone, kur aplankė komp. Jeronimą Kačinską. Apie šį žymųjį Lietuvos ir išeivijos rengusį monografiją. Ji dabar yra Klaipėdos universiteto docentė.

Su šiomis viešniomis buvo atsisveikinta rugsėjo 12 d. Lituanistikos tyrimų ir studijų centre, kur susirinko būrelis centro darbuotojų ir svečių. Šioms darbuotojoms geros dėkoms palinkėjo centro direktorius prof. dr. Jonas Račkauskas.

E.Š.

x Š.m. spalio 3 d. St. Pete Beach, FL mirė Aldona Varekijienė.

(sk)

Lietuvos Dukterų socialinio skyriaus reikalų vadovė Izabelė Stončienė, talkinant ir kitoms draugijos narėms, kas mėnesį aplanko California Gardens slaugos namuose gyvenančius senelius. Su namų koordinatore Z. Bagdonienės ir J. Bareišienės pagalba suruošiamas seneliams lietuviškos šventės ir jie apdovanojami kukliomis dovanėlėmis.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys kviečia visuomenę dalyvauti šv. Mišiose, prašant Aukščiausiojo malonės, kad vienuolių įsteigėja Motina Marija Kaulaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišios bus šį šeštadienį, spalio 7 d., 9:30 val. ryte, vienuolyno koplyčioje Marquette Parke. Mišias aukos kun. Antanas Miciūnas, MIC.

Nuotr. Edvardo Šulaičio

LIETUVIŲ OPERA ŽENGLIA Į KETURIASDEŠIMTMEČI

Ateinantis sezonas Lietuvos operai bus labiau reikšmingas — sukaktuvinis, nes sueis 40 metų nuo jos įsteigimo 1956 metais Čikagoje. Šią sukaktį Lietuvių opera ruošiasi paminėti plačiau ir iškilmingiau.

Šiais sukaktuviniais Lietuvių operos gyvavimo metais yra numatyta pastatyti kompozitoriaus Kazimiero Banaičio išeivijoje parašytą operą „Jūratė ir Kastytis“. Jau daug metų prabėgo, kai ši opera labai pakilabai ir nuotaikingai nuskaudė Maria aukštesniosios mokyklos salėje. 1972 metais buvo net keturi spektakliai. Tada ir keturiasdešimties metų Lietuvių operos sukaktį pažymėti „Jūratė ir Kastytis“ operos pasirinkimas, reikia manyti, publikos bus vėl šilta sutiktas.

„Jūratė ir Kastytis“ pastatyta šiais metais susilauks iš Kauno Muzikinio teatro (prieš karą žinomo, kaip Lietuvos Opera). Kauno Muzikinio teatro vadovys mielai sutiko įsijungti į šį sukaktuvinį pastatymą, nes jie yra labai suinteresuoti kompozitoriaus Kazimiero Banaičio operos pastatymu ir Banaičio iškilmingai paminėti jo šimto metų gimimo sukaktį. Kompozitorius Banaitis gimė 1896 metais.

„Jūratė ir Kastytis“ pastatyta be dainininkų Lietuvių operai talkininkais ir baletas, o taip pat yra numatomas ir Kauno Muzikinio teatro orkestras iš Lietuvos pasikvietimas, kaip pareiškė Lietuvos operos vadovys Vytautas Radzius, nekainuos brangiau, negu sandomi amerikiečiai muzikantai, kuriems reikia mokėti unijos nustatytą atlyginimą. Tai sudaro gana didelę sumą, nes reikia mokėti ne tik už grojimą spektaklyje, bet ir repeticijas, kuriose orkestras dalyvauja, o statant amerikiečių orkestrą lietuvišką kūrinių orkestrą paruošimas yra brangus ir kokybiškai varginia prilygtų Kauno Muzikinio teatro orkest-

trui, vargu pajėgtų perduoti muzikinio kūrinio lietuvišką nuotaiką, kokią širdyje jautė ir išreiškė kompozitorius Banaitis. Kauno Teatro orkestrą paruoš ir diriguos muzikas Julius Geniušas. Kadangi Kauno Muzikos teatro orkestras bus pasirošęs ir atliks daugiau kompozitoriaus Banaičio kūrinių Kaune, reikia tikėtis, kad atvykęs jis praturtins ir čia jubiliejinį Lietuvių operos repertuarą koncertiniais renginiais.

„Jūratė ir Kastytis“ premjera Kaune įvyks ateinančią žiemą, o Čikagoje kiek vėliau, balandžio mėnesį. Pastatymą „Jūratė ir Kastytis“ scenoje puoš dailininkės Janinos Malinauskaitės priežiūroje piešiamos dekoracijos. Daugelis operos lankytojų turbūt prisimena šios dailininkės dekoracijas „Pilėnų“ operoje, prieš keletą metų pastatytoje Morton aukštesniosios mokyklos auditorijoje.

Sukaktuvinis metų Lietuvių operos planams vykdyti yra sudaryta šios vystyties valdyba: pirmininkas Vytautas Radzius, sekretorė Dalia Stankaitienė, finansų sekretorius Algirdas Pitrius ir vicepirmininkai, kurie tvarkys paskiras veiklos sritis, Jonė Bobinienė, Jurgis Vidžiūnas, Vytautas Aukštulis ir Romas Burneikis.

Pirmas šių metų Lietuvių operos renginys yra laimėjimų biuletenis: Visada smalsu sužinoti, kas bus tie laimingieji. Koks nuostabus ir subrandimas salėje, kai ištraukiama surašė esančio ar esančios pavardė, o taip atsitinka dažnai. Kazin, kaip šiais metais, o gal laimingieji šį sykį bus iš toli, toli. Tad jei kas Lietuvių operos valdybos išsiuntintų laimingų bilietelių nebūtų gaves, dar vėlu, prašome kreiptis šiuo adresu: Lietuvių Opera, 7013 So. California Ave, Chicago, IL 60629.

Į Lietuvių operos pokylį, lapkričio 11 d., besiruošiantys svečiai yra prašomi sudaryti 10 asmenų grupes ir užsakyti stalus, skambinant pokylio organizatoriui valdybos vicepirmininkui Jurgiui Vidžiūnui tel. (312) 767-5609.

Lietuvių operos valdybos ir visų jos narių šiais jubiliejiniais metais laukia dideli įsipareigojimai, kurių sėkmingam įvykdymui reikės daug ryžto, intensyvaus darbo, o dar labiau lietuvių visuomenės supratimo, įvertinimo ir paramos.

Juozas Končius

Lituanistikos tyrimų ir studijų centro direktorius prof. dr. Jonas Račkauskas atsisveikina su šios įstaigos darbuotojomis, grįžtančiomis atgal į Lietuvą rugsėjo 12 d. Kairėje — muzikologė dr. Danutė Petrauskaitė, dešinėje — Lietuvos archyvų konsultantė Dalia Rakauskienė.

Nuotr. Edvardo Šulaičio